

Aanbod CAW De Kempen

VERSIE DECEMBER 2024

brecht evens '15

Inhoud

Inleiding	4
CAW De Kempen - een korte voorstelling	5
Werkingen	5
Gratis en vrijwillig	6
Sterk netwerk	6
Hulpverlening inkopen	7
Werkingsgebied CAW De Kempen = arrondissement Turnhout	7
#1	
Ontmoeting	8
1.1 Wat biedt CAW De Kempen?	8
1.2 Financiering	12
#2	
Onthaal	13
2.1 Wat biedt CAW De Kempen?	14
2.2 Financiering	15
2.3 Aanbod onthaal in cijfers 2023	16
#3	
Begeleiding	17
3.1 Dak- en thuisloosheid en Wonen	18
3.1.1 Preventie en woongerichte aanpak van dak- en thuisloosheid in de Kempen	19
3.1.2 Wat biedt CAW De Kempen?	19
3.1.3. Projecten	24
3.1.4 Modules binnen dak- en thuisloosheid en wonen	25
3.1.5 Financiering	26
3.1.6 Aanbod Wonen in cijfers	27
3.2. Mentaal welzijn	27
3.2.1. Preventie en samenwerking in kader van mentaal welzijn	28
3.2.2. Begeleiding in kader van mentaal welzijn	29
3.2.3 Modules binnen Mentaal welzijn	29
3.2.4 Financiering	29
3.2.5 Mentaal welzijn in cijfers	30

3.3. Kwetsbare gezinnen	31
3.3.1 Wat biedt CAW De Kempen?	31
3.3.2 Modules binnen Kwetsbare gezinnen	33
3.3.3 Financiering	33
3.3.4 Kwetsbare gezinnen in cijfers	34
3.3.5 1 Gezin 1 Plan - Trefplaats	34
3.3.5.1 Medewerkers Trefplaats	35
3.3.5.2 Projecten binnen 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen	37
3.3.5.3 Jeugdvaart Op Maat (JOM)	39
3.4 Jongeren	40
3.4.1 Wat biedt CAW De Kempen?	41
3.4.2 Projecten	43
3.4.3 Financiering	45
3.4.4 Aanbod Jongeren in cijfers 2023	45
3.4.5 Modules binnen Jongeren	45
3.5 Verslaving	46
3.5.1. Wat biedt CAW De Kempen?	47
3.5.2. Projecten	48
3.5.3 Modules binnen verslaving	48
3.5.4 Financiering	49
3.5.5 Verslavingshulp eerste lijn en MSOC in cijfers 2023	50
3.6 Dader- en Slachtofferschap	50
3.6.1 Daderhulp	50
3.6.1.1 Wat biedt CAW De Kempen?	50
3.6.1.2 Modules binnen daderhulp	51
3.6.1.3 Financiering	51
3.6.2 Detentie	51
3.6.2.1 Wat biedt CAW De Kempen?	51
3.6.2.2 Modules binnen Detentie	52
3.6.2.3 Financiering	53
3.6.2.4 Aanbod detentie in cijfers	54
3.6.3 Slachtofferhulp	54
3.6.3.1 Wat biedt CAW De Kempen?	54
3.6.3.2 Modules binnen Slachtofferhulp	56
3.6.3.3 Financiering	56
3.6.4 Intrafamiliaal geweld	56
3.6.4.1 Wat biedt CAW De Kempen?	56
3.6.4.2 Modules binnen intrafamiliaal geweld	58
3.6.4.3 Financiering	58
3.6.4.4 Aanbod dader- en slachtofferschap in cijfers	59
# 4	
Contact	60

Inleiding

In deze brochure lees je over het aanbod van CAW De Kempen. We willen inzicht geven in de werking, voor wie we werken, hoe cliënten tot trajecten komen en hoe verwijzers kunnen toeleiden naar ons aanbod. Anderzijds vind je ook informatie over de financiering van de werking. We bieden transparantie in het aanbod dat we organiseren met Vlaamse middelen vanuit onze decretale opdracht en het aanbod dat we organiseren met lokale of projectmiddelen.

We houden de vinger aan de pols van de maatschappij om flexibel in te spelen op veranderingen en samen met besturen en partnerorganisaties de Kempen te versterken. We streven ernaar om ons aanbod continu af te stemmen op lokale uitdagingen. Hiervoor blijven we actief op zoek naar samenwerkingen en investeringen van overheden en partners. Dat maakt dat het aanbod voortdurend wijzigt. Bovendien reorganiseert CAW De Kempen momenteel de structuur van haar werking, wat invloed heeft op de verdeling in continua. We werken deze brochure daarom halfjaarlijks bij. Deze versie is van december 2024.

CAW De Kempen - een korte voorstelling

Het CAW wil de Kempen versterken door er te zijn voor iedereen met een welzijnsvraag. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. Zo hebben we een speciale focus op kinderen en 18 tot 25-jarigen, omdat problemen in de jeugd en tijdens de transitieleeftijd een enorme impact hebben op de verdere leeftijd. Verder bieden we specifieke aandacht aan daklozen, slachtoffers, gedetineerden en nieuwkomers.

Werkingen

Er zijn verschillende manieren waarop mensen tot hulpverlening komen bij CAW De Kempen. Ze stellen een hulpvraag in onze ontmoetingsplek of nemen contact met ons onthaal. Er zijn ook mensen met een heldere hulpvraag die rechtstreeks instappen in het begeleidingsaanbod. Het kan ook zijn dat ze worden verwezen door een externe partner.

Ontmoetingsplekken

CAW De Kempen organiseert een aantal ontmoetingsplekken voor specifieke doelgroepen. Zo zijn er de Overkophuizen voor jongeren, Noor voor nieuwkomers en inloopcentra voor dak- en thuislozen.

Vindplaatsgericht werken

CAW zet ook in op vindplaatsgericht werken. Dat kan zijn in onze eigen ontmoetingsplekken, maar bijvoorbeeld ook op scholen. Straathoekwerkers gaan gericht op zoek naar kwetsbare profielen op straat.

Onthaal

In ons onthaal bemannen vrijwilligers onze desk. Ze verwelkomen bezoekers en cliënten en verbinden hulpvragers met professionele hulpverleners van ons onthaal. Soms komt er tijdens het eerste gesprek antwoord op een vraag, of wordt er na het gesprek doorverwezen naar verdere vervolghulp intern of extern. Soms zijn er twee of drie gesprekken nodig vooraleer kan worden afgerond.

Begeleiding

We organiseren ons hulpaanbod in verschillende continua en modules. In deze continua werken teams met specifieke expertise, denk dan aan intrafamiliaal geweld, verslaving, dakloosheid... De module zelf bevat de kern van de aangeboden hulp die een antwoord tracht te bieden op een specifieke hulpvraag.

Rechtstreeks toegankelijk aanbod

Er is ook aanbod waar cliënten rechtstreeks kunnen instappen: groepsaanbod, Mind-Spring, eerstelijnspsychologen en verslavingshulp. Er gebeurt dan geen onthaalgesprek. Meer op p. 13 onder begeleiding.

Gratis en vrijwillig

Een cliënt stapt vrijwillig in een traject, dat wil zeggen dat we de cliënt enkel hulp bieden wanneer de cliënt dat zelf wilt. De hulpverlening van CAW De Kempen is gratis. Uitzondering hierop zijn de opvang en de eerstelijnspsychologen.

Sterk netwerk

CAW De Kempen is een netwerkorganisatie. Werken rond welzijn is samenwerken met partners. Zo hebben we veel samenwerkingen met andere welzijns- en gezondheidsorganisaties en Kempense besturen. Kunnen we zelf niet het gepaste antwoord bieden op een hulpvraag, dan brengen we de hulpvrager in contact met andere hulpverlening. Er is vaak ook een samenwerking in trajecten met OCMW's. CAW gaat wel geen trajecten aan waar een OCMW voor bevoegd is en geeft geen financiële ondersteuning.

2023 in cijfers	
aantal medewerkers	195
aantal vrijwilligers	264
▶ aantal vrijwilligersuren	18.049
aantal cliënten	10.345
▶ aantal cliëntcontacten	64.596

Hulpverlening inkopen

CAW De Kempen kan verschillende werkingen of projecten versterken of initiëren in je gemeente, stad of regio mits een financiële inbreng. We werken graag een voorstel op maat uit voor een regio of lokaal bestuur. Denk bijvoorbeeld aan het verhogen van het aantal woonbegeleidingen of preventie verslaving. Een samenwerking met CAW geeft kansen aan de meest kwetsbaren en versterkt de eigen dienstverlening. Zo versterken we de Kempen.

CAW De Kempen werkte twee portfolio's uit voor inkoop:

- Portfolio Woonbegeleiding
- Portfolio Verslaving

Lokale besturen staan voor veel uitdagingen. Wil je graag een werking of project starten of versterken in je gemeente, stad of regio? Neem dan contact op met ons. We werken graag een voorstel uit op maat.

Contactgegevens vind je achteraan in deze brochure.

Werkingsgebied CAW De Kempen = arrondissement Turnhout

CAW De Kempen is een eerstelijns welzijnsorganisatie actief in het arrondissement Turnhout. Er zijn 11 CAW's verspreid over Vlaanderen en Brussel. Ze zijn als vzw's verenigd in de koepelorganisatie CAW-groep met Wouter Torfs als voorzitter. Er wordt door de CAW's gezamenlijk ingezet op belangenbehartiging, maar ook op expertisedeling. Zo werkten we een sectoraal modulehandboek uit waarin een kader geboden wordt voor effectieve hulp. Dit vertrekt van de basisprincipes generalistische kijk, nabijheid, krachtgericht werken en regie bij de cliënt. Dit modulehandboek krijgt regelmatig een update.

CAW De Kempen heeft vestigingen in Turnhout, Herentals, Geel en huurt infrastructuur in Mol. Daarnaast zijn er antennepunten in Hoogstraten en Westerlo.

Medewerkers van CAW De Kempen houden ook zitdagen in OCMW's van verschillende besturen, bijvoorbeeld in het kader van verslavingshulp.

#1 Ontmoeting

Omdat we merken dat we bepaalde doelgroepen moeilijker bereiken, organiseren we ontmoetingsplekken. Deze ontmoetingsplekken werken heel verbindend en werken drempels weg richting onze hulpverlening. Tegelijkertijd zijn deze ontmoetingsplekken vindplaatsen voor onze hulpverleners of medewerkers van andere organisaties die op deze plekken dienstverlening aanbieden.

Voor jongeren organiseren we Overkophuizen, voor dak- en thuislozen inloopcentra en voor nieuwkomers is er Noor.

1.1 Wat biedt CAW De Kempen?

1.1.1 Inloopcentra

In de Kempen zijn er inloopcentra in Turnhout, Geel, Mol en Herentals in gebouwen van CAW De Kempen. In Turnhout en Mol baten we het zelf uit, in Geel de dienst Gelijke Kansen van stad Geel en in Herentals armoedevereniging de Dorpel. We telden meer dan 8.800 bezoeken in onze inloopcentra in Turnhout en Mol in 2023. Het Inloopcentrum van Turnhout wordt gesponsord voor werkingskosten door Soudal.

Een inloopcentrum is meer dan een ontmoetingsplaats. Het is ons meest laagdrempelig aanbod voor de meest kwetsbaren in onze maatschappij die niet (meer) aan hulpverlening toekomen. In het inloopcentrum kunnen bezoekers tot rust komen, gezien en gehoord worden zonder specifieke verwachtingen.

Zie het als nuldelijnsopvang voor een publiek dat zich niet meer tot bestaande diensten wendt omdat het vertrouwen in de hulpverlening verloren is. Soms slagen we erin om hen via deze weg opnieuw toe te leiden naar ons onthaal.

Mensen kunnen in ons inloopcentrum terecht voor praktische diensten zoals een tas koffie of soep, een douche, het wassen van kleren, het gebruik van pc, telefoon, lockers of het verkrijgen van noodkledij. Naast de vaste medewerkers is er een intense samenwerking met een ploeg gemotiveerde en geëngageerde vrijwilligers.

We organiseren geregeld groepsactiviteiten om daklozen uit de regio een dagbesteding aan te bieden. Dit creëert nieuwe kansen tot ontmoeting en ontplooiing en zorgt voor minder problemen op straat.

Gemeente	Straat	Openingsuren
Turnhout	Stationstraat 80	maandag, woensdag en vrijdag: 10 - 15 uur
Mol	Sint-Apolloniaalaan 198	maandag, donderdag en vrijdag: 11.30 - 16 uur dinsdag: 13 - 18 uur (winter) 15 - 20 uur (zomer)

1.1.2 Noor

Noor betekent licht in verschillende talen, waaronder het Arabisch, Somalisch, Farsi en Pashtu. Noor ontvangt nieuwkomers in de Kempen met al hun vragen en problemen. Zo zijn er vrijwilligers die mee naar energieleveranciers bellen voor uitleg in verband met een factuur of die tonen hoe je online op zoek kan naar huisvesting.

We proberen mensen zo veel mogelijk te helpen in hun moedertaal.

De vrijwilligers zijn Arabisch, Farsi, Somali sprekende ervaringsdeskundigen bijgestaan door Nederlandstalige vrijwilligers.

Daarnaast zijn er heel wat organisaties waar Noor mee samenwerkt en die tijdens de openingsuren aanwezig zijn:

- **SAAMO:** project 'Migratie in de Kempen': voor vragen rond gezinshereniging, toekomstoriëntering of precair verblijf;
- **Opgroeien:** voor vragen rond het groeipakket;
- **Huis Van Het Kind:** voor vragen rond opvoeding of opvang van kinderen;
- **Kordia:** voor vragen rond e-inclusie (bv. het installeren van ItsMe);
- **WEP-werkervaringsprojecten:** voor vragen rond werk.

Samen met SAAMO onderzoeken we momenteel of we een dienstverlening in de Kempen kunnen opzetten waarbij nieuwkomers begeleid worden in vragen rond gezinshereniging, toekomstoriëntering of precair verblijf.

Gemeente	Straat	Openingsuren
Turnhout	Stationstraat 80	donderdag: 10 - 12 en 14 - 16 uur
Turnhout	Villa Mescolanza Begijnenstraat 39	maandag: 10 - 12 uur

1.1.3 OverKop

Sinds 2022 geeft CAW De Kempen in samenwerking met Arktos en lokale besturen vorm aan het OverKopnetwerk in de Kempen. We organiseren OverKophuizen in de Middenkempen (Herentals) en Zuiderkempen (Geel met een antenpunt in Westerlo). Daarnaast zijn we momenteel in voorbereiding van een OverKophuis in ELZ Kempenland.

We krijgen hiervoor middelen van Agentschap Opgroeien en van lokale besturen, CAW is penhouder.

OverKop is een laagdrempelige ontmoetingsplek voor jongeren tussen 12 en 25 jaar op het kruispunt tussen vrije tijd en welzijn. Met een mix van inloopmomenten en een activiteiten aanbod moedigen we jongeren aan om langs te komen. Ze kunnen bij elkaar of bij een van de OverKopmedewerkers terecht, die op hun beurt kunnen steunen op een heel netwerk aan hulpverleners. Het gaat dan om collega's van het JAC, eerstelijnspsychologen, Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg, CLB, 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen of het aanbod van Arktos rond tewerkstelling.

Eerstelijnszone	Adres	Openingsuren
Middenkempen	Grote Markt 41, Herentals	dinsdag: 15 - 20 uur woensdag: 12 - 17 uur
Zuiderkempen	Diestseweg 135, Geel	maandag: 15 - 19 uur woensdag: 12 - 18 uur
Antenpunt Westerlo	Hollandsedreef 1, Westerlo	woensdag: 12-16 uur
Kempenland	in voorbereiding	in voorbereiding

1.1.4 Outreach: Straathoekwerk en brugfiguur jongeren

Een aantal jongeren voelt zich niet aangesproken door het traditionele verenigingsleven of kan moeilijk verbinding vinden met overheidsinstanties en dienst- of hulpverlening. Diensten weten op hun beurt ook niet goed hoe ze met deze jongeren en jongvolwassenen op een constructieve manier in gesprek kunnen gaan. De straathoekwerkers en brugfiguur jongeren komen hieraan tegemoet. De straathoekwerker zal actief hun doelgroep op straat zoeken, terwijl een brugfiguur werkt op aanmelding door onder andere diensten of familie. Zij leggen contact met deze groep op straten en vindplaatsen en dienen als brug tussen de jongeren en dienst- of hulpverlening. De straathoekwerker en brugfiguur werken zowel met de jongeren (verantwoordelijkheid) als met de hulpverlening (laagdrempeligheid en geduld).

1.2 Financiering

We zien een ontzettende meerwaarde van een laagdrempelig, nabij en fysiek inloopcentrum, maar we zoeken partners om dit te organiseren, aangezien het organiseren van inloopcentra geen decretaale opdracht is. De inloopcentra in Mol en Turnhout organiseren we in cofinanciering met het lokaal bestuur.

Aanbod Ontmoeting Kempen	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Inloopcentrum Turnhout	1,3	X	X	ELZ
Inloopcentrum Mol	1	X	X	ELZ
Noor	0,5	X		ELZ
OverKop	2	X	X	ELZ
Straathoekwerk/ brugfiguur	2,3		X	ELZ
Teamverant- woordelijke	0,6	X		Arrondissement
TOTAAL	7,7			

#2 Onthaal

Het hulpverleningslandschap in Vlaanderen is complex. Hulpvragers of zorg- en hulpverleners weten niet altijd waar ze terecht kunnen voor welke hulp- en dienstverlening. Bovendien staan problemen zelden op zichzelf, omdat het leven nu eenmaal complex kan zijn. Problemen beïnvloeden elkaar vaak, waardoor het moeilijk is om het bos door de bomen te zien. CAW De Kempen organiseert daarom een algemeen onthaal waar iedere inwoner van de Kempen terecht kan met zijn vraag, bezorgdheid of probleem.

De onthaalmedewerkers helpen hen bij het helder krijgen van hun vraag en bekijken samen met hen waar de prioriteiten liggen. De methodiek van vraagverheldering over één of meerdere gesprekken biedt de cliënten vaak al voldoende perspectief om zelf met hun probleem aan de slag te gaan. Soms moeten we extra stappen zetten en verwijzen we de cliënt door naar een begeleidend aanbod van CAW of een andere organisatie. We hebben hierbij extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals daklozen, slachtoffers, gedetineerden, jongeren...

Ook rechtenverkenning staat centraal bij de onthaalwerking. Mensen weten vaak niet waar ze recht op hebben. Tijdens de vraagverheldering analyseren we steeds de mogelijke rechten van de cliënten, om ze nadien te realiseren.

De opdrachten binnen het onthaal zijn:

- Luisteren naar de hulpvraag en verhelderen vanuit een generalistisch perspectief
- Verstrekken van transparante en objectieve informatie
- Geven van oriënterend advies
- Verkennen en realiseren van rechten
- Doorverwijzen naar gepaste hulp- en dienstverlening met bijzondere aandacht voor een naadloze overgang.

We geven het CAW-onthaal verder vorm vanuit de principes van het geïntegreerd breed onthaal (GBO). In het GBO bundelen CAW, het OCMW en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen de krachten rond de volgende principes:

- Pro-actief werken
- Outreachend werken
- Participatie
- Subsidiariteit inzetten van de hulpverlening
- Krachtgericht en generalistisch werken

2.1 Wat biedt CAW De Kempen?

2.1.1 Algemeen onthaal en chat

Het algemeen onthaal van CAW De Kempen is elke werkdag telefonisch bereikbaar van 9 tot 17 uur via het gratis nummer 0800 13 500. Je kan ons ook per mail contacteren op het adres onthaal@kawdekempen.be en je kan elke werkdag van 13 tot 17 uur terecht op de CAW chat. Indien nodig, zijn ook Fysieke gesprekken zijn mogelijk in de CAW-huizen in Geel, Herentals, Mol en Turnhout. In Mol en Geel zijn er afspraken over geïntegreerd breed onthaal met het lokaal bestuur.

2.1.2 Welzijsonthaal

Voor de inwoners van de eerstelijnszone Kempenland is er een nauwe samenwerking met het OCMW Turnhout opgezet, namelijk het Welzijsonthaal. Het Welzijsonthaal bestaat uit hulpverleners van zowel het OCMW als het CAW.

We nemen de tijd om naar jou te luisteren en gaan samen met jou op zoek naar de gepaste hulpverlening of hulpverleningsorganisatie die verder met jouw vragen aan de slag kan gaan. Er is elke werkdag van 9 tot 11 uur een loket waar je je vraag kan stellen op de Welzijns-campus in Turnhout (Stationstraat 80). Daarnaast is het Welzijsonthaal telefonisch bereikbaar (014/47 11 00) op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 13 tot 17 uur, met uitzondering van dinsdagnamiddag. Het team is ook bereikbaar via info@welzijsonthaal.be.

2.1.3 Jongerenonthaal en -chat

Elke jongere van 12 tot 25 jaar uit de Kempen met een welzijnsvraag, kan terecht bij JAC De Kempen.

- per telefoon: 014/14 04 04
- via mail: jac@cawdekempen.be
- via de jongerenchat (van maandag tot en met vrijdag van 13 tot 19 uur)
- via Instagram (elke JAC-locatie heeft een eigen account)

De fysieke gesprekken gaan door in een van onze JAC-locaties (Herentals, Turnhout, Hoogstraten, Geel, Mol), maar onze medewerkers werken ook mobiel in de Kempense gemeentes als dit drempelverlagend werkt.

2.1.4 Dak- en thuislozenonthaal

Elke Kempenaar met welzijnsvragen rond het thema wonen kan terecht bij ons dak- en thuislozenonthaal. We werken vanuit onze campussen in Geel en Turnhout. Na het scherpstellen van de hulpvraag kunnen we verwijzen naar opvang of starten we ambulante begeleiding op.

Het dak- en thuislozenonthaal is 24/7 telefonisch bereikbaar op het nummer 014/42 84 18. Lokale besturen kunnen er onder andere terecht voor aanmelding van een cliënt of voor consult.

2.2 Financiering

De straathoekwerkers en brugfiguren worden gefinancierd door het lokale bestuur Turnhout. CAW zet middelen in voor de aansturing.

Aanbod Onthaal Kempen	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Onthaal	4,9	X		Arrondissement
Welzijnsonthaal (CAW + OCMW)	7,6	X	X	ELZ
Jongerenonthaal en chat	4,5	X		Arrondissement
Dak- en thuislozenonthaal	4,6	X		Arrondissement
Teamverantwoordelijken	1,6	X		Arrondissement
TOTAAL	23,2			

2.3 Aanbod onthaal in cijfers 2023

Aantal onthaaltrajecten	8603
▶ Fysiek	4582
▶ Telefonisch	2933
▶ Schriftelijk	1188
Aantal keer externe verwijzer	3097 (36%)
Grootste doorverwijzers	
▶ Politie	22%
▶ Sociale dienst OCMW	16%
▶ Justitie	12%

3 Begeleiding

CAW De Kempen organiseert zijn hulpverlening in volgende continua:

- Dak- en thuisloosheid en wonen
- Mentaal welzijn
- Kwetsbare gezinnen en jongeren
- Verslaving
- Dader- en slachtofferschap

Cliënten worden hiernaar verwezen door de onthaalmedewerkers. Of voor bepaalde modules kunnen ook verwijzers rechtstreeks toeleiden, bijvoorbeeld politie naar slachtofferhulp of lokale besturen naar woonbegeleiding.

Volgend begeleidingsaanbod is rechtstreeks toegankelijk voor cliënten:

Mind-Spring

Psycho-educatief programma voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten met als doel de veerkracht te verhogen en zo de toekomst aan te kunnen pakken.

We bieden het programma aan in verschillende talen. Dit aanbod kan worden ingekocht door besturen.

Eerstelijnspsychologen

De eerstelijnspsychologen bieden individuele psychische begeleiding - eventueel met tolk - voor volwassenen, kinderen en jongeren. We werken volgens de ELP-conventie. Het inkomen bepaalt de kostprijs van 0, 4 of 11 euro. De cliënt wordt hier vooraf over geïnformeerd. Cliënten kunnen zich online aanmelden.

Verlavingshulp

Team verslaving gaat aan de slag met vragen over drugs, alcohol, medicatie, gokken of gamen. Je kan het team bereiken via verslavingeerstelij@kawdekempen.be of via 014/21 08 08.

Verlavingshulp is toegankelijk voor:

- mensen die willen stoppen, minderen of praten over het eigen gebruik en hiervoor ondersteuning zoeken;
- mensen die zich zorgen maken over het gebruik van iemand in hun omgeving;
- mensen die iemand zoeken die uitleg kan geven over verslavingsgedrag.

Maar evengoed heeft team verslaving een aanbod voor leerkrachten, professionals of bedrijven die een voordracht of een klasgesprek willen organiseren over verslaving.

Groepsbegeleiding

CAW De Kempen biedt een reeks info-avonden, laagdrempelige psycho-educatieve groepen en uitgebreidere groepsbegeleidingen aan rond psychisch welzijn. Het aanbod en de contactgegevens vind je in onze halfjaarlijkse brochure.

3.1 Dak- en thuisloosheid en Wonen

(Jonas Vansteenkiste © Mieke Mermans)

1.720 dak- en thuislozen in de Kempen, waarvan 563 kinderen. Dat zijn de resultaten van de dak- en thuislozentelling van prof. Hermans uit 2023. Zeer harde cijfers. En dan blijft een grote groep van de mensen zonder woonst nog onder de radar. Zij slapen bij vrienden of familie op de zetel, in kraakpanden, auto's of garages. CAW De Kempen bood in 2023 21.281 overnachtingen aan in haar 53 studio's.

Enkele jaren geleden bleef de aanpak van dak- en thuisloosheid beperkt tot het zorgen voor een goede opvang en het bestrijden van overlast. Tegenwoordig ligt de focus op het voorkomen van dakloosheid of het zo snel mogelijk beëindigen ervan. Ook bij CAW De Kempen passen we onze modules hierop aan.

We bieden maatwerk met een waaier aan acties en projecten en blijven innoveren om de omslag naar een preventieve en woongerichte aanpak te realiseren. Denk bijvoorbeeld aan Housing First.

3.1.1 Preventie en woongerichte aanpak van dak- en thuisloosheid in de Kempen

Benieuwd naar de ingrediënten van onze preventieve en woongerichte aanpak van dak- en thuisloosheid in de Kempen? We zetten ze op een rijtje.

1. **Preventieve woonbegeleiding** moet vermijden dat mensen hun woonst verliezen.
2. Wij leggen de **focus op jongeren** die instromen vanuit ons jongerenaanbod (JAC) en vanuit jeugdhulp. Want net als in andere landen, zijn er ook bij ons veel jongvolwassenen die te maken hebben met woonproblemen. Uit de dak- en thuislozentelling van 2024 weten we dat het in de Kempen gaat om 1 op 4 jongvolwassenen.
3. **Duurzame woongerichte oplossingen** creëren voor mensen die op straat terecht komen. Voor mensen die al langer dakloos zijn, schuiven we het 'Housing First'-principe naar voor.

Een geïntegreerde aanpak vraagt maatwerk. Daarom ontwikkelden we onderstaande modules om hier een antwoord op te bieden.

3.1.2 Wat biedt CAW De Kempen?

3.1.2.1 Woonbegeleiding

Woonbegeleiding maakt de hulpvragers (vaak huurders) weerbaarder door hen woonvaardigheden aan te leren. Op die manier vermijden we dat huurders uit huis gezet worden.

Onze woonbegeleiders werken aan de zelfredzaamheid van de hulpvrager met de bedoeling zichzelf op termijn overbodig te maken. Woonbegeleiders zijn bruggenbouwers, ze werken vaak samen met andere partners en het netwerk van de cliënt.

De hulpvragers zijn meerderjarigen die zelfstandig wonen, alleen of in gezinsverband, of die de stap zetten naar zelfstandig wonen en hierbij moeilijkheden ervaren. Ze wonen in een eigen woning of zijn huurder op de privé- of sociale markt.

Woonbegeleiding is beperkt in tijd, gemiddeld duurt een traject negen maanden. Het aanbod is gespreid over het arrondissement Turnhout. De aanmeldingen gebeuren via dak- en thuislozenonthaal, het JAC voor jongvolwassenen of door een lokaal bestuur. Meer info voor lokale besturen vind je op de website van CAW.

Preventieve woonbegeleiding

Preventieve woonbegeleiding is een zeer effectieve interventie om te voorkomen dat mensen op straat belanden. De meest voorkomende aanleidingen voor het verlies van woonzekerheid zijn huurachterstand, overlast naar de buurt en het niet onderhouden van de woning. Vaak liggen psychische en relationele moeilijkheden aan de basis van deze problemen.

Er zijn meer nadelen dan voordelen verbonden aan een uithuiszetting. Naast de schade voor de huurder en de verhuurder, is er ook de maatschappelijke kost van dak- en thuisloosheid die meestal hoger ligt dan de preventie van de uithuiszetting. Het proactief en outreachend aanpakken van deze problematiek verhoogt de kans op de preventie van een uithuiszetting. En daar heeft iedereen baat bij.

Samenwerking met Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg

Er bestaat een unieke samenwerking tussen Team Buitengewoon van het Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg Kempen en Team Preventieve Woonbegeleiding van CAW De Kempen. Het is een dedicated team met een gezamenlijke opdracht: voorkomen dat mensen uit hun sociale woning worden gezet en hen toeleiden naar de juiste hulpverlening. In de aangeboden begeleiding werken ze proactief om uithuiszetting te voorkomen en kijken ze samen naar onderliggende moeilijkheden. Waar nodig wordt naar de juiste zorg of ondersteuning verwezen.

Team Preventieve Woonbegeleiding richt zich vooral op de woonvaardigheden van de cliënten. Team Buitengewoon vult de begeleiding aan met een focus op de psychische kwetsbaarheid van de cliënten. Door deze samenwerking vergroten we enerzijds de kans op behoud van huisvesting, anderzijds bereiken we meer sociale huurders die dreigen uit huis gezet te worden.

Het zijn de woonmaatschappijen die kunnen aanmelden voor deze preventieve woonbegeleiding. Het aanbod is gespreid over het werkgebied van de drie woonmaatschappijen in de Kempen, arrondissement Turnhout met andere woorden.

Begeleiding preventie van uithuiszetting

Stad Turnhout zet in op woonkwaliteit en voert controles uit bij privéverhuurders. Samen met de Huurdersbond en stad Turnhout biedt CAW De Kempen begeleiding aan bewoners die dakloos dreigen te worden door onbewoonbaarverklaring of overbewoning.

Housing First - "eerst een dak, dan de rest"

Met Housing First werken we aan duurzame huisvesting voor een specifieke doelgroep: personen die minstens 1 jaar dakloos zijn of verschillende periodes gedurende de laatste 3 jaar én die kampen met psychiatrische en/of verslavingsproblemen. We starten een langdurig traject waarbij we werken aan stabiliteit.

CAW startte Housing First in 2022 in de Kempen. Samen met de woonmaatschappijen zoeken we naar duurzame woningen. We bieden een intensieve, herstelgerichte begeleiding op maat van de cliënt. Het hebben van een vaste woning en de daarmee gepaard gaande privacy, rust en veiligheid, motiveert bewoners om hun woning te behouden en aan andere problemen te werken. De resultaten zijn heel erg positief.

De daklozentelling leerde ons dat er 99 personen in de Kempen in aanmerking komen voor Housing First.

Op dit moment werken we voor 3/4de van het team met projectsubsidies en met medewerkers die gedetacheerd worden uit andere organisaties. Het wordt voor ons en de Kempen een uitdaging om duurzame middelen te vinden om Housing First als oplossing voor deze specifieke doelgroep te bestendigen.

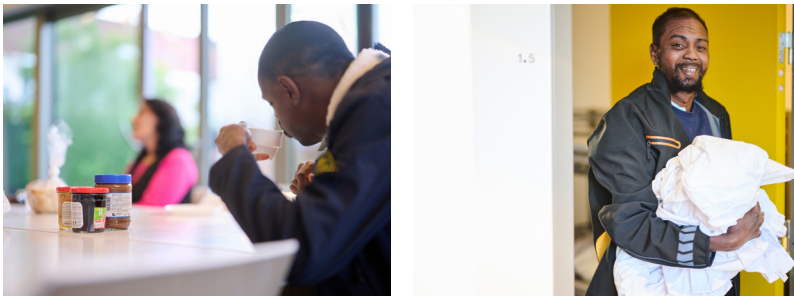
3.1.2.2 Opvang

Op onze welzijnscampussen beschikken we over 53 studio's, verdeeld over Geel en Turnhout. In de 18 studio's in Geel bieden we enkel woonbegeleiding met verblijf. In de 35 studio's in Turnhout zijn de studio's voorzien op verschillende vormen van opvang. Je vindt ze hieronder terug.

Aanmeldingen gebeuren door ons onthaal (screening vlucht vrouwen), dak- en thuislozenonthaal, het JAC Kempen of het Justitieel Welzijns onthaal Turnhout.

Onze begeleiders van de opvang zorgen voor drie maanden nabegeleiding in de nieuwe thuis van de cliënt.

Aantal studio's CAW De Kempen	
► Geel	18
► Turnhout	35
TOTAAL	53

Noodopvang

Samen met de OCMW's van de 27 Kempense gemeenten en Welzijnszorg Kempen werkten we een regionaal noodopvangplan uit. We bieden daklozen 24/7 bed, bad en brood aan tot de eerstvolgende werkdag. De opname kan in onze welzijns-campus in Turnhout, Kina of een van de hotels waarmee we samenwerken. De eerstvolgende werkdag begeleiden we de cliënt naar het bevoegde OCMW die een oplossing zoekt voor de cliënt. Daar werken we dan vaak weer samen, zowel in crisisopvang als in woonbegeleiding.

Crisisopvang

Crisisopvang is gericht op situaties waarin de bewoners voldoende hebben aan een drietal weken om tot rust te komen en een oplossing te vinden. Tijdens die periode krijgen de cliënten intensieve begeleiding.

Woonbegeleiding met verblijf

Bieden we woonbegeleiding met verblijf, dan start er een langdurig traject waar we vaak ook rond andere problemen werken zoals schulden, juridische vragen, werk en/of opleiding, verslaving, psychische kwetsbaarheid en/of relatieproblemen. Budgetbeheer maakt per definitie deel uit van de begeleiding. We werken ook aan het versterken van het professionele en het persoonlijke netwerk. Verblijven duren zes maanden, in sommige gevallen verlengbaar met drie maanden.

Begeleiding intrafamiliaal geweld residentieel

Vrouwen of mannen, al dan niet met kinderen die hun intrafamiliale geweld situatie willen ontvluchten, hebben nood aan een veilig (anoniem) tijdelijk onderkomen. We bieden beveiligde opvang aan vrouwen of mannen die geweld ontvluchten. De toeleiding gebeurt door de collega's van het team intrafamiliaal geweld. Is er nood aan een geheim adres, dan brengen we hen onder in vluchthuizen.

Penitentiair verlof

Gedetineerden die in voorbereiding naar vervroegde of voorwaardelijke vrijlating de gevangenis tijdelijk verlaten en geen netwerk hebben en voldoen aan de voorwaarden, zijn een nacht welkom in onze opvang.

3.1.2.3 Financiële begeleiding

Schuldhelpverlening

CAW De Kempen heeft geen apart aanbod voor budgetbeheer, -begeleiding of schuldbemiddeling. Maar we zien wel heel wat cliënten met vragen over financiën, vaak in ons continuüm wonen. Het aanbod wordt dan ook georganiseerd binnen dit continuüm. Er is een schuldhulpverlener die consult biedt aan alle hulpverleners van CAW De Kempen over de continua heen. We helpen cliënten om hun financiële en administratieve situatie weer op orde te brengen.

Onze schuldhulpverlener is ook een erkende schuldbemiddelaar. Dit is een gespecialiseerde hulpvorm en vraagt specifieke expertise. Cliënten binnen CAW De Kempen met een complexe schuldenlast, worden door deze collega begeleid in dit thema.

Budget In Zicht

Budget In Zicht, kortweg BIZ, is een regionaal samenwerkingsverband dat is opgericht in 2011. Het samenwerkingsverband bestaat uit: OCMW's, OCMW-verenigingen, CAW en de verenigingen waar armen het woord nemen.

Met het samenwerkingsverband werken we aan 2 kernopdrachten:

- het voorkomen van schulden
- het ondersteunen van kwaliteitsvolle budget- en schuldhulpverlening

Er zijn 11 BIZ-regio's die elk hun eigen accenten leggen en inzetten op lokale noden. Waar we kunnen, werken we samen. Samenwerking en netwerken is de uitgangspunt van BIZ, waarbij we steeds zoeken naar relevante partners op verschillende niveaus en in verschillende sectoren. Voorbeelden hiervan zijn deurwaarders, incassobureaus, hogescholen, CEBUD, maar evengoed Wikifin, de financieel educatieve poot van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA).

Je vindt het volledige aanbod van BIZ op de website. We richten ons zowel op hulpverleners, mensen die zelf aan de slag willen gaan met hun budget, ouders, jongeren, maar net zo goed op leerkrachten of educatieve medewerkers.

Het aanbod van BIZ varieert van brochures zoals 'Budget in handen van je kind' tot een heuse toolbox 'Financiële redzaamheid in budget- en schuldhulpverlening'.

3.1.3. Projecten

3.1.3.1 Project leegstand

Met Project leegstand bestrijden we leegstand door sociale woningen zinvol in te zetten terwijl ze op renovatie wachten. In een goede samenwerking met lokale besturen, woonmaatschappijen en andere woonpartijen verhogen we de kwaliteit van de woonomgeving door het bestrijden van leegstand en verwaarlozing.

Zo kunnen we tegemoetkomen aan de aanvragen in periodes van hoge instroom en werken we aan kwaliteitsverbetering van woningen door mensen die hun ongeschikte en/of onbewoonbare woning moeten verlaten snel onderdak te geven. We bestrijden hiermee ook dak- en thuisloosheid door een tijdelijke woonst aan kwetsbare doelgroepen aan te bieden. Strijden tegen dakloosheid is met andere woorden strijden voor sterkere en leefbaardere buurten.

3.1.3.2 Crisisbegeleiding aan gezinnen

Crisisbegeleiding en crisisopvang voor gezinnen is een aanbod door CAW als onderdeel van crisisjeugdhulp. Deze werking wordt voor twee jaar gefinancierd naar aanleiding van het Crisis- en investeringsplan Jeugdhulp van de Vlaamse Regering. Na deze twee jaar wordt bekeken of het aanbod vanaf 2026 structureel gefinancierd wordt.

Een crisisbegeleiding voor gezinnen kan ingezet worden wanneer een gezin zich in een relationele of psychosociale crisissituatie bevindt die een onveilige omgeving creëert voor de betrokken minderjarige(n). Crisisbegeleiding is een kortdurende en intensieve begeleiding van 28 dagen gericht op het herstellen van veiligheid en rust voor de minderjarige(n) in het gezin. Het begeleidingstraject verloopt steeds in nauwe samenwerking met de reeds betrokken hulpverlening. Indien nodig worden er contacten gelegd met vervolghulpverlening.

Een crisisbegeleiding start met een gesprek tussen het gezin, de aanmelder en de crisisbegeleider. In dit gesprek verkennen we de crisissituatie en maken we meteen afspraken voor de komende dagen, steeds in het teken van de-escalatie van de crisis, maar met constant oog voor de veiligheid van alle gezinsleden. De begeleiding wordt alleen maar gestart wanneer het gezin instemt om met de crisissituatie aan de slag te gaan.

Soms is het nodig om tijdelijke opvang te voorzien voor (een deel van) het gezin, zodat er ruimte ontstaat om te werken aan de crisissituatie. Tijdens een time-out bijvoorbeeld kunnen er onderlinge spanningen gedeëscaleerd worden. Ook tijdens deze periode van opvang is er begeleiding.

Wat houdt crisisbegeleiding in?

- 2 tot 4 gesprekken per week gedurende 4 weken en dagelijks contact
- de gesprekken vinden bij voorkeur plaats in de thuiscontext
- Het gezin, de crisisbegeleider en eventueel betrokken hulpverlening formuleren samen doelstellingen voor de begeleiding om de crisissituatie in het gezin aan te pakken.
- Aan het einde van de begeleiding volgt een afrondingsgesprek met een verslag voor het gezin.

Hoe organiseren we dit?

CAW de Kempen organiseert deze crisisbegeleiding en -opvang in het team Wonen en crisis. In totaal spreiden we 1 VTE voor deze opdracht over drie medewerkers, die dit combineren met de begeleiding van crisisopvang in onze opvangstudio's. We starten elk traject op met 2 crisisbegeleiders. Na de ergste crisis volgt 1 crisisbegeleider het traject verder op.

Via leegstandsbeheerder Interim Vastgoedbeheer huren we twee panden van Woonboog in Turnhout voor de crisisopvang van (een deel van) het gezin. In geval van opvang hanteert CAW het dagprijzenprotocol.

Hoe kan je aanmelden?

Wanneer een crisissituatie zich voordoet in een gezin, kan je terecht bij het crisismeldpunt in jouw provincie. Voor provincie Antwerpen is dat Crisisteam-18. Je kan het meldpunt 24 uur op 24, 7 dagen op 7 contacteren via het nummer 03/609 57 57.

3.1.4 Modules binnen dak- en thuisloosheid en wonen

- Begeleiding preventie uithuiszetting
- Woonbegeleiding met verblijf
- Ambulante woonbegeleiding
- Crisisopvang
- Crisisbegeleiding aan gezinnen
- Housing First (for youth)
- Begeleiding aan jeugdhulpverleners
- Begeleiding Intrafamiliaal geweld Residentieel

3.1.5 Financiering

CAW De Kempen is werkzaam in de 27 gemeenten van het arrondissement Turnhout. Met Vlaamse middelen zetten we 7,6 voltijds equivalenten (VTE) in voor woonbegeleiding, waarvan 2,4 VTE voor de doelgroep jongeren. Daarnaast zijn er dankzij federale, Vlaamse of lokale projectsubsidies of convenanten met lokale besturen (Mol, Herentals, Balen, Turnhout en Olen) nog eens 3 VTE werkzaam op het terrein. Voor Housing First zijn er momenteel 2,6 VTE aan het werk met tijdelijke middelen die de werking garanderen tot halverwege 2025. Daarnaast werden 1,5VTE gedetacheerd naar het team vanuit Ter Loke en Cirkant.

In de studio's in Geel en Turnhout zetten 15,9 VTE zich in voor crisisopvang en woonbegeleiding met verblijf dankzij Vlaamse middelen. Stad Geel betaalt voor 3 studio's in Geel en er is een overeenkomst rond de coördinatie van noodopvang.

Aanbod Wonen Kempen	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Woonbegeleiding	10,6	X	X	Arrondissement/ gemeente
Housing First	4,1	X	X	ELZ
Opvang Geel en Turnhout	15,9	X	X	Arrondissement
Crisisbegeleiding aan gezinnen	1		X	Arrondissement
BIZ en schuldhulpverlening	1,9	X	X	Arrondissement
Teamverantwoordelijke	3,4	X		Arrondissement
TOTAAL	34			

3.1.6 Aanbod Wonen in cijfers

Aantal cliënten in begeleiding in studio's	2.506
Aantal cliënten in crisisopvang	110
Aantal overnachtingen	21.281
▶ Turnhout	12.318
▶ Geel	8.963
Meest gebruikte module	Schulden en toeleiding tot basisrechten
Meest rond gewerkt	Duurzame huisvesting

3.2. Mentaal welzijn

Als eerstelijnsorganisatie wil CAW De Kempen mensen met een mentale kwetsbaarheid zo snel mogelijk bereiken. Hoe vroeger we erbij zijn, hoe groter de kans dat we door een laagdrempelige tussenkomst voorkomen dat problemen escaleren. Vroegdetectie en aanpak van psychische problemen staan dan ook hoog op onze agenda.

Ons aanbod is zo opgebouwd dat iedereen zich welkom kan voelen binnen CAW De Kempen. Het varieert van zeer algemene psycho-educatieve infoavonden voor wie nog twijfelt of professionele hulp aangewezen is (bijvoorbeeld over depressie en angst), tot methodische begeleidingstrajecten voor wie dreigt uit te vallen.

In elke hulpvorm zetten we steeds sociale inclusie en de kracht van informele netwerken centraal. Dit doen we door in groep te werken, het netwerk mee uit te nodigen en het geven van thuisopdrachten waarvoor mensen moeten samenwerken met vrienden, kennissen of familie.

We spreken van een begeleiding, wanneer we een methodisch onderbouwd kortdurend proces aangaan met de hulpvrager. Dit begeleidingsproces bieden we in groep of individueel aan, afhankelijk van de hulpvraag. Als we meer resultaten kunnen boeken door bepaalde thema's in groep aan te bieden (bijvoorbeeld veerkracht, eenzaamheid, assertiviteit...), dan kiezen we voor een groepsaanbod.

3.2.1. Preventie en samenwerking in kader van mentaal welzijn

Iedereen die het mentaal moeilijk heeft en snel op zoek is naar handvatten om zich beter te voelen, kan terecht in de **zelfzorggroepen**. Dit is een groepsaanbod met een beperkt aantal deelnemers waarin op een laagdrempelige en psycho-educatieve volgende onderwerpen aan bod komen: slapen en voeding, beweging en ontspannen, piekeren, innerlijke rust en sociale contacten. De deelnemer kan op elk moment instappen en hoeft dus nooit langer dan een week te wachten. Dit aanbod is soms al voldoende of dient als voorbereiding op verdere begeleiding.

Wie voor, tijdens, na of los van begeleiding ondersteuning wenst bij bepaalde thema's, kan deelnemen aan onze **ondersteuningsgroepen**. Dit gaat bijvoorbeeld over verlies en rouw, omgaan met introversie of extraversie, stressreductie... Tijdens één of meerdere momenten krijgen deelnemers informatie over het thema en worden ze gestimuleerd om hiermee aan de slag te gaan in hun eigen leven.

Omdat we als CAW De Kempen **samenwerking** belangrijk vinden en steeds alert blijven voor wat leeft in de regio, slaan we de handen in elkaar met **Herstelacademie Kempen**. We bevragen inwoners waar ze mee worstelen en ontwikkelen samen met Herstelacademie Kempen ondersteuningsgroepen die hieraan tegemoetkomen. Deze groepen worden in duo gegeven, een professionele medewerker en een opgeleide ervaringsdeskundige.

De nazorg van dit aanbod gebeurt ook in samenwerking met **Herstelacademie Kempen** via een vijfdelig groepsaanbod voor wie na een hulpverleningstraject zelfstandig verder wil en een extra boost kan gebruiken. Tijdens deze reeks geven we handvatten die kunnen helpen om het netwerk te versterken, signalen te herkennen en een toolkit samen te stellen. Zo proberen we de doelstellingen van de hulpvrager te verduurzamen, herval te vermijden en de reeds aanwezige krachten te belichten.

3.2.2. Begeleiding in kader van mentaal welzijn

In het voor- en najaar organiseren we verschillende **begeleidingsgroepen** die we als een volwaardige begeleiding aanbieden. Deelnemers starten en eindigen samen en leren van elkaars sterktes en valkuilen. Zo is er de Acceptance and Commitment Therapy-groep, een wetenschappelijk onderbouwde vorm van gedragstherapie die effectief is bij mensen die overmatig piekeren.

Elke deelnemer die nood heeft aan extra individuele ondersteuning, krijgt een **trajectbegeleider** toegewezen. Samen zoeken we naar wat je als hulpvrager wilt bereiken en wat nodig is om dit te behalen.

Sinds de komst van de nieuwe **Eerstelijnspsychologische Zorgconventie (ELP)** in 2023, koos CAW De Kempen ervoor eerstelijnspsychologen in te bedden bij het CAW. Deze psychologen zijn geconventioneerd en hebben de expertise van een CAW-eerstelijnswerking. Iedereen met lichte of matige mentale problemen, kan gratis of tegen een kleine vergoeding terecht bij een CAW-eerstelijnspsycholoog. Klachten als depressieve of angstige gevoelens, verlaagde veerkracht, rouw worden aangepakt.

3.2.3 Modules binnen Mentaal welzijn

- Begeleiding persoonlijke problemen

3.2.4 Financiering

CAW De Kempen zet momenteel 7 VTE in voor mensen met persoonlijke problemen. Hiervan wordt 2,1 VTE voorzien voor eerstelijnspsychologische hulp en 3,8 VTE voor de groepsbegeleiding. Dit wordt momenteel aangevuld met 1 VTE voor de aansturing van de teams en opdrachten.

Op vraag kunnen we ons aanbod uitwerken op maat, dit kan op basis van doelgroep of thema. Zo hebben we onder andere reeds ervaring met doelgroepen zoals landbouwers onder druk (een samenwerking met Boeren op een Kruispunt) of kunnen we Mind-Spring aanbieden, een gecertificeerd groepsprogramma voor vluchtelingen.

CAW De Kempen biedt een reeks info-avonden, laagdrempelige psycho-educatieve groepen en uitgebreidere groepsbegeleidingen aan rond psychisch welzijn. Het aanbod en de contactgegevens vind je op onze website, caw.be.

Aanbod mentaal welzijn	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Eerstelijns-psychologische hulp APZ	2,1		X	Arrondissement
Groepsbegeleiding	3,9	X		Arrondissement
Teamverantwoordelijken	0,5	X		Arrondissement
TOTAAL	6,5			

3.2.5 Mentaal welzijn in cijfers

CAW De Kempen zet momenteel 7 VTE in voor mensen met persoonlijke problemen. Hiervan wordt 2.1 VTE voorzien voor eerstelijnspsychologische hulp en 3,8 VTE voor de groepsbegeleiding. Dit wordt momenteel aangevuld met 1 VTE voor de aansturing van de teams en opdrachten.

Meest gebruikte module	Begeleiding persoonlijke problemen
Meest rond gewerkte thema's	
► Psychisch welbevinden	4.609
► Stress en draagkracht	2.612

3.3. Kwetsbare gezinnen

Relationele problemen zijn een groeiend maatschappelijk probleem. Zo ontvingen alle CAW's samen vorig jaar bijvoorbeeld 9.234 scheidingsgerelateerde vragen. Specifiek voor de Kempen waren dit er 976.

We zien dat mentaal welzijn bij personen met relationele problemen of in een scheidingssituatie vaak onder druk komt te staan. Hulp van een professionele derde kan de welzijnschansen van het gezin en/of alle betrokkenen aanzienlijk verbeteren en helpt bij het behouden van een betekenisvolle en betrouwbare relatie tussen ouder en kind. Daarom bieden we als CAW De Kempen een gespecialiseerd aanbod voor iedereen met relationele problemen, van preventie tot curatie.

3.3.1 Wat biedt CAW De Kempen?

3.3.1.1 Preventie en samenwerking

Relationele problemen

In Vlaanderen leeft 1 op de 3 kinderen met gescheiden ouders. Vroegtijdig hulp bieden aan kinderen en ouders die door een relatiebreuk een reorganisatie in het gezin voor de boeg hebben, kan een enorme impact hebben op het welzijn tijdens en na de scheiding.

Ouders in een scheiding die een extra duwtje in de rug kunnen gebruiken, kunnen terecht bij de reeks '**Veerkrachtig ouderschap na scheiding**'. We organiseren deze reeks in samenwerking met **CKG Lentekind**. Deze reeks voor ouders zet in op de kracht van ouders door ruimte te maken voor zelfzorg en zo een proces gaande te houden waarin de betrokkenen minder of niet de nood hebben om de strijd aan te gaan. We doen dit aan de hand van psycho-educatie en oefeningen.

We spreken van een HoogConflictScheiding wanneer er binnen een gezin een escalatie van conflicten ontstaat door de scheiding. Ouders en kinderen komen pas terecht bij hulpverlening als het conflict al hoog aangewakkerd is. Voor hulpverleners is het dan vaak zoeken hoe het conflict te stabiliseren of te de-escaleren. Daarom is **intersectorale samenwerking** essentieel om deze complexe problematiek consequent en onderbouwd aan te pakken. In de Kempen komen we met alle hulpaanbieders in de regio driemaandelijks samen in een werkgroep. Deze heeft als doel eenzelfde kijk en aanpak voor deze gezinnen op punt te zetten. Vanuit CAW De Kempen bieden we in samenwerking intersectorale **intervisiegroepen** aan waar iedere hulpverlener aan kan deelnemen om hun dossier anoniem te bespreken.

3.3.1.2 Begeleiding

Gaan we een methodisch onderbouwd kortdurend proces aan met de hulpvrager, dan spreken we van begeleiding. Dit begeleidingsproces bieden we in groep of individueel aan, afhankelijk van de hulpvraag. Als we meer resultaten kunnen boeken door bepaalde thema's in groep aan te bieden (bijvoorbeeld veerkracht, eenzaamheid, assertiviteit...), dan kiezen we voor een groepsaanbod.

Relationele problemen

Mensen met relationele problemen kunnen terecht bij CAW De Kempen voor gespecialiseerde modules. Samen met een hulpverlener bekijken we welke hulp het meest passend is:

- **Scheidingsbegeleiding:** Voor individuen en koppels die een scheiding overwegen en/of ondersteuning nodig hebben bij het uitvoeren van de scheiding.
- **Ouderschap na scheidingsbegeleiding:** Voor ouders die uit elkaar zijn en met vragen over hun ouderschap zitten. De module wordt individueel of gezamenlijk aan beide ouders aangeboden.
- **Scheidingsbemiddeling:** Voor partners met kinderen die uit elkaar gaan en een overeenkomst wensen af te sluiten na scheiding (ouderlijk gezag, de verblijfs- en kostenregeling voor de kinderen), het eventuele persoonlijk onderhoudsgeld en de verdeling van de (onroerende) goederen. De ouders komen steeds samen naar de bemiddeling.
- **Ouderschapsbemiddeling:** Voor ouders die na hun scheiding samen een overeenkomst wensen af te sluiten over hun ouderschap (ouderlijk gezag, verblijfs- en kostenregeling van de kinderen, communicatieafspraken in functie van de kinderen) of een bestaande overeenkomst wensen te herzien. Of voor ouders die een conflict hebben over gezag, verblijf of kosten en er onderling niet uit geraken. De ouders komen samen naar de bemiddeling.
- **Bezoekruimte:** Voor ouders, grootouders, plusouders, broers of zussen, pleegouders en andere systemen die aan contact- en relatieherstel willen werken met de betrokken kinderen.

In kader van het project 'Aanpak van HoogConflictueus Ouderschap' door het **parket Turnhout**, creëerden we in samenwerking een nieuwe module: **De ONS-tafel** (Ouderschap Na Scheiding). Via een digitaal formulier kunnen zij zich rechtstreeks aanmelden bij ons. De familierechter kan ouders die procederen bij de Familierechtbank doorsturen naar de ONS-tafel en stelt de zaak dan 4 maanden uit. Zo krijgen ouders de kans om samen met hun advocaten, een onafhankelijke voorzitter en kindvoorzitter te onderhandelen en tot een buitengerechtelijke overeenkomst te komen. Het bereikte akkoord wordt vervolgens voorgelegd aan de familierechter en gehomologeerd.

Omdat we weten dat 'de zaken vasthouden' na een begeleiding moeilijk kan zijn, zeker als de basis van de begeleiding een conflict betreft, zetten we bij deze begeleiding hard in op nazorg. **Nazorg** is geplande hulpverlening met als doel de resultaten van de doelstellingen te bestendigen, de kracht van de cliënt te ondersteunen en herval te voorkomen. Het gaat om een beperkt aantal ondersteunende contacten die volgen op een afgeronde begeleiding. We onderscheiden hier: nazorg als mogelijkheid, nazorg als wenselijkheid en aanklampende nazorg.

3.3.1.3 Begeleiding Intrafamiliaal geweld

In heel wat gezinnen en relaties komen wel eens problemen voor. Maar in 1 op 7 relaties zou er sprake zijn van intrafamiliaal geweld. Intrafamiliaal geweld is vooral een complex fenomeen. Daarom werkt CAW De Kempen hiervoor samen met politie, justitie, Veilig Huis Kempen en tal van andere hulpverleners.

CAW De Kempen biedt hulp aan zowel slachtoffers als plegers en werkt daarbij vaak met gezinnen of koppels. Onder 3.1.1.2 kan je meer lezen over ons residentieel aanbod intrafamiliaal geweld en onder 3.5.4 kan je meer lezen over ons ambulante aanbod intrafamiliaal geweld.

3.3.2 Modules binnen Kwetsbare gezinnen

- Begeleiding relatie- en gezinsproblemen
- Begeleiding opvoedingsproblemen
- Ouderschapsbegeleiding
- Ouderschapsbemiddeling
- Scheidingsbegeleiding
- Scheidingsbemiddeling
- Bezoekruimte
- Begeleiding intrafamiliaal geweld

3.3.3 Financiering

CAW De Kempen zet momenteel 7,3 VTE in voor mensen met relationele problemen. 6,3 VTE wordt zo ingezet voor relatie- en scheidingsbegeleiding. Dit wordt momenteel aangevuld met 1 VTE voor de aansturing van de teams en opdrachten.

Aanbod Kwetsbare Gezinnen Kempen	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Relatie- en scheidingsbegeleiding	6,3	X		Arrondissement
Teamverantwoordelijke	0,5	X		Arrondissement
TOTAAL	6,8			

3.3.4 Kwetsbare gezinnen in cijfers

Meest gebruikte module	Begeleiding relatie- en gezinsproblemen
Meest rond gewerkte thema's	
▶ Ouder-kindrelatie	1.693
▶ Partnerrelatie	1.229
▶ Scheiding	976

3.3.5 1 Gezin 1 Plan - Trefplaats

Kinderen, jongeren en hun ouders maken steeds meer gebruik van de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. De jeugdhulp schuift dus steeds dichterbij de gezinnen. Ook kennen de crisisnetwerken een sterke aantrekking van vragen rond directe ondersteuning.

Om deze trend te keren en gezinnen ook in wachtperiodes te steunen, wordt meer geïnvesteerd in snelle en voldoende nabije jeugdhulp. Met als vertrekpunt '1 gezin = 1 plan'. Dat heeft geleid tot het vormen van regionale samenwerkingsverbanden rond jeugdhulp zoals 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen.

1G1P beweegt zich tussen de basisvoorzieningen (zoals bijvoorbeeld het CLB, Huizen van het Kind of straathoekwerk) en meer gespecialiseerde hulpverlening zoals bijvoorbeeld bijzondere jeugdhulp. Door de verantwoordelijkheid te spreiden over de verschillende diensten kunnen we snel een afgestemd antwoord bieden op de hulpvragen. Trefplaats engageert zich om binnen de maand na aanmelding minstens een perspectiefbiedend gesprek te organiseren met het gezin.

- Het gezin staat centraal en bepaalt mee de regie over het verdere verloop van de hulpverlening.
  - Elk gezin krijgt een vaste begeleider die aanwezig blijft in het traject van het gezin.
- Een 35-tal organisaties hebben zich geëngageerd om deel uit te maken van het ruimere netwerk van Trefplaats. Zo kunnen we de instroom, doorstroom en uitstroom binnen de verschillende modules van de jeugdhulp opvolgen en op elkaar afstemmen naargelang de behoeften van het voorveld en de gezinnen.

Er zijn ook personeelsmiddelen toegekend aan 8 organisaties (Ter Loke, De Waaburg, Cirkant, Kruislink, CKG Lentekind, MFC Oosterlo, CGG Kempen en CAW De Kempen) om concreet aan de slag te gaan met gezinnen in het arrondissement Turnhout. CAW De Kempen is penhouder van Trefplaats.

3.3.5.1 Medewerkers Trefplaats

Binnen Trefplaats Jeugdhulp Kempen onderscheiden we drie functies:

- gezinscoaches
- eerstelijnspsychologen
- medewerker diagnostiek

Gezinscoaches

De gezinscoach biedt coaching aan huis volgens drie methodieken: krachtgericht, netwerkgericht en verkennend.

De gezinscoach ondersteunt het gezin om de regie opnieuw in handen te nemen. We werken samen rond concrete noden binnen het gezin, verspreid over verschillende levensgebieden. We nemen zo weinig mogelijk over, maar stimuleren en activeren het gezin om aan de slag te gaan via doelstellingen en acties die een plaats krijgen in een helder gezinsplan. Hier kunnen andere mensen bij betrokken worden: eigen netwerk, professionele hulp- en dienstverleners, zorgaanbieders, mensen, diensten en organisaties uit de nabije omgeving.

Een traject duurt zo lang als nodig en zo kort als mogelijk. Gemiddeld zijn er 2 tot 3 contacten per maand.

Ook tijdens de uitvoering van het gezinsplan blijven we betrokken indien nodig. Blijven er vragen onbeantwoord, dan verkennen we samen welk hulpverleningsaanbod het meest passend is.

Het doel is dat gezinnen na de samenwerking versterkt zijn in hun oplossingsgerichte competenties en dat een deel onder hen na de samenwerking mogelijk geen vragen meer heeft rond bijkomende jeugdhulp.

Eerstelijnspsychologen

Eerstelijnspsychologen bieden een **kortdurend begeleidingsaanbod voor kinderen en jongeren met milde tot matige psychische klachten** aan voor gezinnen die aangemeld worden voor het aanbod van de Trefplaats. In een eerste gesprek luistert de eerstelijnspsycholoog naar de vragen, zorgen en krachten. Daarna beslissen we samen of een begeleiding nodig is. Dit kan in de vorm van individuele gesprekken, gezinsgesprekken, gesprekken met belangrijke anderen, enzovoort. We stemmen telkens goed **af met het kind of de jongere wat gewenst is** en hoe we dit kunnen vormgeven. We brengen in kaart wat de uitdagingen zijn, waar mogelijkheden liggen en gaan doel- en krachtgericht aan de slag.

Diagnostiek

Een diagnostiektraject kan worden ingezet wanneer de ontwikkeling en het welzijn van kinderen in het gedrang is of dreigt te komen. Het gaat om meer complexe situaties waar een meer diepgaand onderzoek nodig blijkt van aanwezige moeilijkheden en achterliggende (interactie)patronen.

Wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen en jongeren, wordt de focus gelegd op **één thema waarmee een multidisciplinair team gedurende een maand aan de slag gaat**. De aanwezige moeilijkheden, achterliggende (interactie)patronen, sterktes en reikwijdte hiervan worden in kaart gebracht. Van hieruit wordt een verslag opgesteld dat nieuwe perspectieven kan bieden aan het gezin.

Een diagnostiektraject duurt 30 dagen met gemiddeld twee contacten met het gezin/de jongere per week. Dit kan echter soepel gehanteerd worden in functie van de nood van het gezin of de praktische haalbaarheid. Een traject kan dan ook meer gespreid in tijd verlopen tot maximaal 2 maanden.

Aanbod Trefplaats Kempen	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Eerstelijns- psychologen	2		X	Arrondissement
Gezinscoaches	18		X	Arrondissement
Coördinatie	1,8		X	Arrondissement
TOTAAL	21,8			

3.3.5.2 Projecten binnen 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen

Via het crisis- en investeringsplan jeugdhulp werden aan de 1G1P (tijdelijke) projectmiddelen toegekend om verder aanbod te ontwikkelen binnen het samenwerkingsverband. Dit organiseren we op volgende werven:

- **Werk Vrijwilligerswerking**

De samenwerkingsverbanden 1G1P kregen vanuit het crisis- en investeringsplan de opdracht om in deze werf op creatieve wijze en, afgestemd op de lokale realiteit, in te zetten op bereidwillige versterking buiten het klassieke kader.

In onze regio hebben we voor een tweeledig verhaal gekozen. In eerste instantie willen we de bestaande vrijwilligerswerkingen nog beter leren kennen en maximaal verbinden. Daarnaast willen we ook een eigen vrijwilligersverhaal creëren waarbij we gericht op zoek kunnen gaan naar een vrijwilliger zo veel als mogelijk afgestemd op de behoefte van de cliënt/het gezin.

- **Werk Gezinszorg**

Deze werf richt zich op een proefproject tussen het agentschap Opgroeien en Zorggezind; waarbij men aan de hand van een stevige samenwerking tussen de diensten Gezinszorg en Jeugdhulp uithuisplaatsing wil vermijden. Situaties waarin een combinatie van een mobiele begeleiding en gezinszorg kan zorgen voor meer stabiliteit, structuur en dagelijkse ondersteuning van gezinnen.

Trefplaats gaat samen met Kind en Gezin en de lokale diensten Gezinszorg (Thuiszorg Kempen, Ferm, iMens en Familiehulp) in driehoek onderzoeken hoe we kunnen komen tot een betere samenwerking, competentieversterking en een gedeeld methodisch kader. Daarnaast zullen we ook bekijken welke impact de gebruikersbijdrage heeft op gezinnen.

- **Werk onderwijsinternaten**

Met deze werf richt men zich op de samenwerking tussen onderwijs(internaten) en welzijnspartners. Voor heel wat kinderen, jongeren en gezinnen kan een onderwijsinternaat een zeer waardevolle plek zijn in het aanbieden van een kwaliteitsvol verblijf en begeleiding in de onderwijsloopbaan. Daarnaast kan een onderwijsinternaat ook een preventief aanbod zijn voor veel kinderen, jongeren en gezinnen waarbij het tijdig installeren van een internaat escalatie van problemen kan voorkomen en de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren vergroten.

In onze regio zijn er 6 onderwijsinternaten. Artikel 14 uit het decreet van 16 juni 2023 bepaalt dat voor iedere interne waar jeugdhulpverlening betrokken is, een afsprakenkader en ondersteuningsplan moet opgesteld worden. Dit in afstemming en samenwerking met de jongere, zijn ouders, het onderwijsinternaat, jeugdhulpaanbieders en eventueel de sociale dienst jeugdrechtbank.

• **Werf flexibele vervolghulp**

We koppelen een aanbod 'flexibele vervolghulp' aan crisisbegeleiding en -interventie. Heel wat casussen zijn geen echte crisissen (in de zin van "niet voorspelbaar" en "niet gekend"), maar zijn gezinssituaties die al een tijd op de radar staan en op een bepaald moment escaleren. Het afstemmen met 1G1P ziet men als essentieel om de vele crisismeldingen uit de crisissfeer te halen om er zo voor te zorgen dat er sneller en preventiever ingegrepen kan worden.

• **Werf Naft**

Met deze werf wil men inzetten op het voorkomen van schooluitval. Aan de hand van 3 onderstaande doelstellingen zet de "Onderwijs + Jeugdhulpversterker Trefplaats Jeugdhulp Kempen" in op een betere afstemming en samenwerking tussen onderwijs en welzijn.

1. Implementatie onderwijsambassadeurs
2. Onderwijsexpertise bijschakelen
3. Samenwerking en afstemming met de leersteuncentra

Doelgroep met extra focus: schoollozen in onze regio hebben we ervoor gekozen om extra in te zetten op de definitief geschorsten, de langdurig (on)gewettigd afwezig omwille van kindeigen problematieken, contextproblematieken, capaciteitsproblemen...

Aanbod projecten Trefplaats	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Projectmedewerker Gezinszorg	0,5		X	Arrondissement
Projectmedewerker vrijwilligers	0,5		X	Arrondissement
Schoolinternaten, aanvulling gezinscoaches	1,5		X	Arrondissement
Flexibele vervolghulp na crisis	1		X	Arrondissement
TOTAAL	3,5			

3.3.5.3 Jeugdvrage Op Maat (JOM)

Jeugdvrage Op Maat biedt een krachtig antwoord op uitdagingen die gezinnen en hun netwerk tegenkomen in het (samen)leven, waarbij hun ontwikkelingskansen, welzijn en/of veiligheid onder spanning staan. De organisaties Ter Loke, Cirkant, De Waaiburg, 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen combineren hun aanbod om in te spelen op de nood van een duidelijk 'onthaalpunt' voor alle vragen rond jeugdhulp in het arrondissement Turnhout voor hulpvragers en eerstelijnsactoren.

Door de verschillende onthaalpunten binnen de jeugdhulp samen te brengen in één centraal onthaalpunt, zorgen we voor meer **efficiëntie** en grotere **continuïteit voor gezinnen en doorverwijzer**.

Mensen kunnen JOM telefonisch bereiken. Het **multidisciplinair team** luistert onbevooroordeeld. Vraagverheldering doen we in eerste instantie telefonisch, maar kan naargelang de noden van de vraagsteller ook fysiek. indien nodig wordt het gezin op de wachtlijst van de betrokken modules geplaatst, zijnde positieve heroriëntering, contextbegeleiding, dagbegeleiding in groep en het ambulante aanbod van CIG De Merode. We doen hierbij beroep op de expertise van Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ), Centrum Geestelijkegezondheidszorg Kempen (CGG Kempen) en OLO Ronde. Gezinnen kunnen ook terecht bij het aanbod van de Trefplaats voor een kracht- en netwerkgericht mobiel aanbod aan huis.

Telefonische bereikbaarheid Jeugdvrage Op Maat	
maandag	13 - 16 uur
dinsdag	17 - 20 uur
woensdag, donderdag en vrijdag	9 - 12 uur

Aanbod JOM Kempen	VTE 2024	Andere middelen	Gebied
Personeel	2,3	X	Arrondissement
1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen	2,65		
Coördinatie	0,2		
TOTAAL	5,15		

3.4 Jongeren

CAW De Kempen zet expliciet in op het werken met jongeren en jongvolwassenen die te maken krijgen met uitdagingen die ze meenemen naar hun toekomst. Dit is meer dan ooit nodig. Enkele cijfers:

- 1 op 10 kinderen of jongeren in de Kempen groeit op in kansarmoede, in een stad als Turnhout is dat 1 op 4
- 1 op 4 dak- of thuislozen is jonger dan 25 jaar
- 1 op 4 kinderen of jongeren van wie de ouders scheiden, krijgt later problemen (bijvoorbeeld sociale, emotionele of gedragsproblemen of problemen op school).
- Gevoelens van eenzaamheid speelt bij 1 op 6 jongeren en er is een toename in het aantal jongeren met zelfmoordgedachten of die zichzelf beschadigen.

In de zoektocht naar gepaste hulp botsen jongeren (en hun ouders) niet alleen op een complex georganiseerde hulpverlening, maar ook op een wachtlijst.

Ons jongerenaanbod vervult een belangrijke rol binnen de brede instap naar de jeugdhulp. Via ons eigen eerstelijnsaanbod doen we ook dienst als kruispunt tussen en naar verschillende sectoren, netwerken en partners zoals bijvoorbeeld het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg, Trefplaats en het onderwijs.

Wij ondersteunen jongeren en staan hen krachtgericht bij zodat hun uitdagingen geen onoverkomelijke hindernissen vormen. Jongeren en jongvolwassenen kunnen, zowel fysiek als online, met elke vraag terecht binnen het rechtstreeks toegankelijke aanbod van de OverKophuizen of JAC De Kempen.

Alleen al over het thema mentaal welzijn, kregen onze verschillende JAC-teams vorig jaar 2.194 vragen. Een hoog cijfer dat weergeeft dat onze jongeren met heel wat zorgen zitten.

3.4.1 Wat biedt CAW De Kempen?

Elke jongere van 12 tot 25 jaar uit de Kempen die met een welzijnsvraag zit, kan terecht bij JAC De Kempen. Om zoveel mogelijk jongeren te bereiken tijdens onze werkuren, werken we op afspraak. Tijdens een aantal fysieke, individuele gesprekken verhelderen we samen met de jongere de hulpvraag. Dit doen we vanuit een breed en generalistisch eerstelijns perspectief. Deze fysieke gesprekken gaan door in een van onze JAC-locaties (Herentals, Turnhout, Hoogstraten, Geel, Mol), maar onze medewerkers werken ook mobiel in de Kempense gemeentes als dit voor de jongere de drempel verlaagt om een afspraak te maken met het JAC De Kempen.

Gemeente	Straat	Telefonische Bereikbaarheid
CAW-huis Geel	Fien Geerinckxstraat 71	
CAW-huis Turnhout	Stationstraat 80	maandag: 13 - 16 uur dinsdag: 13 - 16 uur woensdag: 9 - 12 uur
Mol	Markt 54	Geel:
CAW-huis Herentals	Hofkwartier 23	inloophmoment op woensdag: 13 - 17 uur donderdag: 9 - 12 uur vrijdag: 9 - 12 uur
Hoogstraten	Heilig Bloedlaan 252c	
Arendonk - Ravels	outreach 0488 16 80 04	

Jongeren en jongvolwassenen zijn nog in volle ontwikkeling. Zij zien de uitdagingen waarmee ze geconfronteerd worden vaak niet als een 'duidelijk' probleem en willen liefst alles zelf oplossen. Dit vraagt een benadering die nauw aansluit bij het tempo en de eigenheid van jongeren. JAC-medewerkers zijn hierin getraind en zijn aanwezig in de leefwereld van jongeren.

Soms volstaat advies of directe praktische hulp al om de jongere terug op weg te helpen. Maar vaak is ook verdere begeleiding nodig. Wanneer uit het onthaaltraject blijkt dat er een hulpvraag is rond intrafamiliaal geweld, slachtofferhulp, verslaving of wonen, zorgt JAC voor aanmelding en een warme overdracht naar de collega's van de betreffende werking binnen CAW.

Zo hebben we twee kinderpsychologen in dienst voor ELZ Kempenland, Zuiderkempen en Baldemore (Conventie APZ/ELP). Kinderen kunnen bij hen terecht voor 10 gesprekken binnen het kader van ELP en tot 20 gesprekken binnen het kader van gespecialiseerde zorg voor lichte en matige psychische problemen. Dit kan zowel individueel als in groep. Bij hulpvragen rond persoonlijke of relationele problemen start JAC zelf de begeleiding op. Daarnaast staan we ook in voor de begeleiding van jeugdhulpverleners.

In individuele gesprekken bepalen we met de jongeren doelen waar we op willen inzetten tijdens de begeleiding. We baseren ons tijdens de begeleidingsgesprekken op evidence-based praktijken en hanteren methodieken waar nodig.

De duur van een begeleiding wordt niet op voorhand bepaald. De begeleiding duurt zo kort als moet en zo lang als nodig. Ook de frequentie van de gesprekken gebeurt in samenspraak met de jongeren. Zo is ons begeleidingsaanbod afgestemd op de noden en het tempo van de jongeren en zetten we in op maatwerk.

De begeleiding heeft tot doel de jongeren te versterken en veerkrachtiger te maken en het welzijn te verhogen. Dit doen we door hen de nodige vaardigheden en technieken aan te leren. Net als bij de oplossingsgerichte methodieken die we hanteren binnen andere teams van CAW De Kempen, hechten we hier ook groot belang aan psycho-educatie en netwerkversterkend werken. Wanneer er vragen zijn die een meer gespecialiseerd aanbod vereisen, gaan we samen met de jongeren op zoek naar gepaste hulp en verzorgen we indien nodig samen de aanmelding bij gespecialiseerde diensten of hulpverlening.

De JAC-medewerkers staan in nauw contact met een netwerk aan partners die in aanraking komen met jongeren. Op deze manier heeft het JAC voeling met maatschappelijke tendensen die het in staat stelt een belangrijke signaalfunctie uit te oefenen in het kader van preventie. Anderzijds vinden jongeren vaak pas de moed om de stap naar hulpverlening te zetten via een tussenpersoon. Onze partners, zoals het CLB, de voorzieningen bijzondere jeugdzorg, LOI's, huisartsen, maar ook ouders zijn hierbij belangrijke toeleiders naar het JAC.

Verder zijn we fysiek aanwezig in heel wat middelbare scholen in Herentals, Turnhout, Hoogstraten, Geel, Mol, Vorselaar en Arendonk, en in de verschillende OverKophuizen waar we met jongeren afspreken. Zo zijn we vroeg bij de jongeren en kunnen we voorkomen dat hun onwelzijn escaleert.

Daarnaast biedt het JAC online hulpverlening: Kempense jongeren kunnen het JAC mailen of met onze medewerkers chatten.

Gesprekken in het JAC zijn anoniem. JAC-medewerkers hoeven de ouders of zorgfiguren niet van bij de start te betrekken of in te lichten. Zo is het JAC een van de weinige organisaties die louter met de jongere zelf aan de slag kan gaan.

3.4.2 Projecten

Ons jongerenaanbod volgt nieuwe evoluties, tendensen en lokale realiteiten op de voet en is daardoor steeds in volle ontwikkeling. Om hier snel op in te kunnen spelen, werken we regelmatig samen met andere diensten en lokale besturen om vorm te geven aan projecten.

Zo neemt CAW De Kempen ook deel aan Collectief Kempen, een samenwerkingsverband tussen verschillende sectoren dat werkt volgens de principes van [A Way Home](#), een aanpak gericht op het voorkomen en aanpakken van dakloosheid bij jongvolwassenen. Daardoor ontstaan er vanzelfsprekende samenwerkingen met partners uit bijzondere jeugdzorg of VAPH in de bestrijding van dak- en thuisloosheid bij jongeren.

Enkele voorbeelden waar we trots op zijn:

Upstream

Upstream is een methode om al vanaf de middelbare school op een preventieve manier aan de slag te gaan met jongeren die een risico lopen op dak- en thuisloosheid. De effectiviteit van het concept staat als een huis. Zo heeft Upstream zich al bewezen in Australië, de VS, Canada en Wales, waarbij er in Australië een daling van 40% in dak- en thuisloosheid bij jongvolwassenen en 20% minder schooluitval werd vastgesteld.

In Vlaanderen loopt er op dit moment een pilootproject in drie regio's, waaronder de Kempen, gecoördineerd door Lucas-KU Leuven.

CAW De Kempen voert een screening uit van jongeren in het derde middelbaar in een aantal scholen in ELZ Kempenland. Aan de hand van een vragenlijst (uitgewerkt door LUCAS-KU Leuven) detecteren we een aantal risicofactoren. Vervolgens gaan onze JAC-medewerkers aan de slag met de jongeren rond die risicofactoren, zoals thuisloosheid. Ze kunnen hiervoor beroep doen op onze partners Cirkant, CLB, Arktos, CGG en 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen.

CAW De Kempen ontvangt voor dit project middelen voor 0,5 VTE JAC-medewerker die aan de slag gaat met de jongeren.

First Offender Turnhout (FOTT)

Samen met de stad Turnhout en het parket gingen we een samenwerking aan onder de naam FOTT. Hierbij kunnen first offenders door de parketcriminologen worden doorverwezen naar een specifieke jongerenhulpverlener binnen het JAC-team.

Mind-Spring For Youth

Sinds het begin van het conflict in Oekraïne biedt CAW De Kempen Mind-Spring aan aan mensen die uit het gebied gevlucht zijn. Mind-Spring For Youth is een programma voor jongeren en jongvolwassenen waarbij we werken aan veerkracht en het versterken van het netwerk vanuit een eerstelijns perspectief. Ondertussen hebben we dit aanbod uitgebreid naar anderstalige jongeren op basis van de zeer positieve feedback van de deelnemers. Het gaat om een groepsaanbod van 6 bijeenkomsten, waarbij een bijeenkomst zo'n 2 uur duurt.

3.4.3 Financiering

Aanbod	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Eerstelijns- psychologen voor kinderen en jongeren	1,8		X	Arrondissement
JAC	3,8	X		Arrondissement
Upstream	0,5		X	Arrondissement
JAC	0,7		X	Geel
JAC	0,5		X	Hoogstraten
JAC	0,3		X	Mol
JAC (project radar)	0,5		X	Neteland
Teamverant- woordelijke	0,6	X		Arrondissement
TOTAAL	9,1			

3.4.4 Aanbod Jongeren in cijfers 2023

Aantal jongeren aanbod JAC	2.361
Meest gebruikte module	Relaties en persoonlijke problemen
Meest rond gewerkte thema's	
▶ Relaties en persoonlijke problemen	1.818
▶ Schulden en basisrechten	1.170
▶ Wonen	600
▶ Dader- en slachtofferschap	300

3.4.5 Modules binnen Jongeren

Binnen het jongerenaanbod bieden we alle mogelijke modules aan van CAW De Kempen.

3.5 Verslaving

CAW De Kempen krijgt steeds meer vragen van partners en lokale besturen rond middelengebruik en verslaving. Ondertussen blijft de nood aan een integraal beleid een uitdaging. CAW De Kempen investeert continu in netwerken zoals Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg en in de samenwerking met parket en justitie, om zo onze expertise en die van anderen samen te brengen.

Als eerstelijnsorganisatie komen we vaak als eerste in aanraking met een bepaalde problematiek. Het is daarom dat wij er als organisatie voor hebben gekozen om specifiek (als enige CAW!) in te zetten op verslavingshulp. Onze verslavingshulpverlening detecteert eventueel middelengebruik of -misbruik en maakt het bespreekbaar. Daarnaast schatten de hulpverleners problematisch gebruik in en verwijzen door wanneer een diepgaande begeleiding nodig is.

Met ons beleid rond verslavingszorg streven we naar de verbetering van de gezondheid, de levenskwaliteit en het herstel van mensen met een verslavingsprobleem. Naar analogie met de definities van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), interpreteren we gezondheid en levenskwaliteit hierbij heel breed, met aandacht voor zowel lichamelijk, geestelijk als maatschappelijk welzijn.

Voor onze Verslavingshulp werken we samen met vier lokale besturen (Mol, Geel, Turnhout en Herentals). Zij cofinancieren deze werking enerzijds vanuit federale (FOD Justitie) middelen die zij krijgen voor hun strategische veiligheidsplannen en anderzijds vullen zij verder aan met eigen middelen om samen preventieve en laagdrempelige hulp rond verslaving te realiseren, gecoördineerd door CAW De Kempen.

3.5.1 Wat biedt CAW De Kempen?

De hulpverleners van eerstelijns verslavingshulp worden volledig gefinancierd door lokale besturen. CAW De Kempen zet middelen in voor de aansturing. Het Medisch Sociaal Opvangcentrum (MSOC) wordt onder andere gefinancierd door RIZIV-middelen. Door samen met de lokale besturen te investeren, wordt deze werking uitgebouwd. Als partner in de samenwerking nemen wij een coördinerende rol op in de organisatie van activiteiten in een groter gebied met efficiëntiewinst als gevolg. CAW De Kempen coördineert de activiteiten, de ondersteuning en begeleiding van de personeelsleden in verslavingshulp eerstelijns en het MSOC.

CAW De Kempen investeert in de ontwikkeling van expertise en de uitbouw van een laagdrempelig aanbod verslavingshulp eerstelijns, MSOC en het project ervaringsdragers. Zo hebben we zowel binnen de sector als daarbuiten (Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg, parket, justitie...) een plaats ingenomen als aanspreekpunt en expert inzake verslavingshulp op de eerste lijn.

3.5.1.1. Verslavingshulp eerstelijns

Verslavingshulp eerstelijns heeft drie concrete opdrachten: onthaal en kortdurende interventies, onthaal en consulten in de OCMW's zelf en preventie-opdrachten. Iedereen (de verslaafde, de ouders, vrienden, scholen tot burens) die een vraag heeft rond verslavingsproblemen/gedrag kan bij hen terecht.

We stemmen het aanbod van Verslavingshulp eerstelijns af in overleg met de lokale besturen Herentals, Turnhout, Geel en de Interlokale Vereniging Baldemore, maar baseren ons wel steeds op bewezen methodieken¹. Afhankelijk van de doelgroep en de ernst van de problematiek zijn verschillende strategieën nodig op een zorgcontinuüm gaande van preventie en vroeginterventie tot hulpverlening met wisselend care en cure aanbod, inclusief harm reduction.

We creëren doorlopend overleg tussen de lokale besturen en Verslavingshulp eerstelijns. We stemmen af tussen de vier regio's inzake verslavingshulpverlening. Binnen Baldemore, de GBO-regio Neteland en het OCMW Turnhout hebben we ook een vaste aanwezigheid van een hulpverlener in de OCMW's voor onthaal en kortdurende interventies of voor consultaties voor de maatschappelijk werker.

Verslavingshulp eerstelijns kan vlot schakelen met het Medisch Sociaal OpvangCentrum en samenwerken in dossiers omdat ze dezelfde teamverantwoordelijke hebben.

¹ Principes van het Interventiespectrum van Mrazek & Haggerty, 1994

3.5.1.2 Medisch Sociaal Opvangcentrum (MSOC)

De doelgroep van MSOC zijn mensen met:

- Een stoornis in het gebruik van problematisch (psychoactief-) middelengebruik.
De nadruk ligt hierbij op mensen met een verslaving aan illegale middelen of een alcoholprobleem. Het gaat om chronische/ langdurige verslavingen;
- Mensen uit de directe omgeving van een verslaafde die (in)direct met verslaving te maken hebben (bv. ouders, partners of kinderen);
- Vanaf 16 jaar.

Het MSOC is actief in Mol, Geel, Herentals, Turnhout en - in beperkte mate - Hoogstraten en beschikt over een multidisciplinair team dat bestaat uit maatschappelijk werkers, psychologen en artsen. Zij werken aan herstel van verslavingsgedrag en de problemen die daarbij komen kijken door in te zetten op positieve verandering van het individu op vlak van gezondheid, dagelijks functioneren, maatschappelijke participatie en persoonlijke ontwikkeling. De cliënten hebben hierbij zelf de regie in handen en bepalen zelf het tempo van het zorgtraject. Het MSOC kan zeer langdurige en aanklampende begeleidingstrajecten aanbieden.

Naast de therapeutische individuele gesprekken is er ook een substitutieaanbod, een aanbod rond spuitenruil en we hebben goede afspraken met andere partners in de verslavingszorg zoals bijvoorbeeld Centrum Geestelijke Gezondheid of 't Kader.

Het aanbod werkt vanuit de principes: herstel- en krachtgericht, en schadebeperkend.

MSOC Kempen is een antennepost van Integra en wordt samen met Verslavingshulp eerstelijns aangestuurd door 1 teamverantwoordelijke.

3.5.2. Projecten

Project ervaringsdragers

De vzw Verslavingskoepel Kempen wil met een kern van professionele hulpverleners en een ruim netwerk van vrijwilligers een model uitbouwen waarbij geschakelde zorg centraal staat.

Ervaringsdragers verslaving zijn hierin een belangrijke schakel. Zij zijn de brug tussen professionele hulpverleners en andere hulpverleners en zelfhulpgroepen. Door deze samenwerking slagen de ervaringsdragers erin om betere hulp aan te bieden aan patiënten met een verslaving en het herstel in te dijen.

Als CAW zijn we reeds van in het begin mee een sturende partner. Een medewerker van CAW Team Verslaving is één van de twee coördinatoren, betaald door de partners van de Verslavingskoepel.

3.5.3 Modules binnen verslaving

- Begeleiding persoonlijke problemen

3.5.4 Financiering

De hulpverleners van Verslavingshulp eerste lijn worden gefinancierd door lokale besturen. CAW zet middelen in voor de aansturing.

Aanbod	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
In CAW-huis: onthaal en preventie	0,8		X	Mol
Outreach (locatie OCMW's) en intergemeentelijke preventiewerker	1,5		X	Baldemore
In CAW-huis: 0.5VTE onthaal en 0.5VTE preventie	0,5		X	Geel
In CAW-huis: 0.5VTE onthaal en 0.5VTE preventie	1		X	Herentals
Outreach (locatie OCMW's)	1		X	Neteland
In CAW-huis: onthaalopdracht	0,8		X	Turnhout
Outreach (locatie OCMW)	0,8		X	Turnhout
Teamverantwoordelijke MSOC	0,5		X	Arrondissement
Teamverantwoordelijke Verslavingshulp eerste lijn	0,4	X		Arrondissement
TOTAAL	7,8			

3.5.5 Verslavingshulp eerste lijn en MSOC in cijfers 2023

Aantal cliënten verslavingshulp	705
▶ Waarvan minderjarig	40
Voornaamste middel	Alcohol (16%)
Aantal cliënten MSOC	506
▶ Waarvan minderjarig	11
Voornaamste middel	Stimulantia, bv. cocaïne (38%)
▶ Spuitenruil	25.290 spuiten verdeeld en 22.900 gerecupereerd

3.6 Dader- en Slachtofferschap

3.6.1 Daderhulp

CAW De Kempen heeft een rijke traditie opgebouwd in het werken rond welzijn met daders van misdrijven, maar ook rond het aanleren van nieuw gedrag om nieuwe feiten en slachtoffers te vermijden.

3.6.1.1 Wat biedt CAW De Kempen?

CAW De Kempen heeft een inhoudelijke samenwerking met CGG Kempen wat het aanbod rond seksuele feiten betreft. De medewerkers van de opdracht **hulpverlening seksuele delinquenten** en het **zorgtraject daders seksueel geweld** maken deel uit van het forensisch team van CGG Kempen. Dit aanbod start vaak na een verwijzing, maar mensen die vrezen misdrijven te zullen begaan vanuit hun seksualiteit, kunnen hier ook terecht.

Daarnaast heeft CAW De Kempen medewerkers in dienst die gespecialiseerd zijn in **specifieke gedragstrainingen** rond agressie, sociale vaardigheden, verslaving en intrafamiliaal geweld voor daders van misdrijven. Deze trainingen zijn enkel toegankelijk na verwijzing door een justitieassistent van het justitiehuis.

CAW De Kempen heeft 1VTE in dienst voor het werken met seksuele delinquenten. In samenwerking met het Agentschap Zorg werd een tijdelijk project opgezet om seksuele delinquenten tijdens hun detentie te motiveren voor hulpverlening tijdens en na detentie. We kregen hiervoor tijdelijke middelen voor 0,5VTE.

CAW De Kempen vindt het belangrijk dat er wordt geïnvesteerd in een veilige samenleving. Het voorkomen van nieuw dader- en slachtofferschap lijkt ons hierin cruciaal.

3.6.1.2 Modules binnen daderhulp

- Begeleiding dader- en plegerschap

3.6.1.3 Financiering

In de verschillende gedragstrainingen werken 3VTE, gefinancierd door Agentschap Justitie en Handhaving.

3.6.2 Detentie

CAW De Kempen biedt trajecten aan voor gedetineerden die verblijven in een gevangenis in de Kempen en voor hun naasten/familie.

In onze regio zijn vier gevangenissen: Hoogstraten, Wortel, Merksplas en Turnhout. Elk van deze gevangenissen heeft zijn eigenheden in regime, statuten en doelgroepen. De gedetineerden die hier opgesloten zijn, komen uit heel België en daarbuiten, waardoor onze hulpverleners samenwerken met partners, ook van buiten de Kempen. Verder zijn er in België ongeveer 16.000 kinderen, waarvan minstens een van de ouders gedetineerd is.

In 2022 deed het Rekenhof² een doorlichting in de gevangenissen. Uit dit rapport bleek dat de huidige personeelsfinanciering ons niet in staat stelt om een volwaardig aanbod te doen voor alle gedetineerden en hun naasten.

3.6.2.1 Wat biedt CAW De Kempen?

CAW De Kempen voorziet via Justitieel Welzijnswerk (JWW) trajectbegeleiders die onthaal en begeleiding bieden aan gedetineerden in de Kempense gevangenissen. We bieden begeleiding rond belangrijke thema's als mentaal welzijn, relaties, financiën-administratie, wonen, precair verblijf, dader-slachtofferschap of opvoeding.

Daarnaast wordt er vanuit de rol van trajectbegeleider gewerkt rond reclassering, het terug instappen in de vrije samenleving. Trajectbegeleiders werken hiervoor intensief samen met andere diensten binnen en buiten de gevangenis tijdens detentie, en kunnen ook tijdelijk als brug fungeren tussen cliënt en andere diensten eens de gedetineerde is vrijgesteld.

Trajectbegeleiders en familiebegeleiders begeleiden ook naasten van gedetineerden. Deze doelgroep wendt zich vanuit schaamte niet gemakkelijk tot reguliere hulpverlening. Anderzijds gaat het vaak ook om specifieke kennis die ontbreekt bij reguliere hulpverlening. Een groep naasten komt hiervoor terecht bij de trajectbegeleider die de gedetineerde begeleidt. Daarnaast stellen we vast dat heel wat naasten ervoor kiezen om een autonoom traject te lopen met een hulpverlener die losstaat van de gedetineerde. We merken dat we met ons specifiek aanbod 'familiebegeleiding' voornamelijk familieleden uit de Kempen bereiken. Ook de familiebegeleiders doen aan onthaal en begeleiding vanuit de sectorale richtlijnen.

² Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden: Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement

Binnen het Justitieel Welzijnswerk ligt een rijke traditie van het werken met **vrijwilligers**. Momenteel werken onze vrijwilligers als gespreks- en bezoekvrijwilligers wanneer gedetineerde en trajectbegeleider dit nuttig vinden. Daarnaast voorzien we op vraag van onze trajectbegeleider ook een laagdrempelige werking met vrijwilligers in de zogenaamde 'living-momenten'. Trajectbegeleiders proberen met deze werking een aantal specifieke gedetineerden te activeren, die anders dreigen vast te lopen in hun traject. Het gaat hier vaak om gedetineerden die zich isoleren of vereenzamen tijdens detentie. Tijdens deze living-momenten kunnen ze een aantal sociale vaardigheden oefenen.

Penitentiair verlof

Gedetineerden die in voorbereiding naar vervroegde of voorwaardelijke vrijlating de gevangenis tijdelijk verlaten en geen netwerk hebben, zijn een nacht welkom in onze opvang. We maakten hierover afspraken met justitieel welzijnswerk. Meer hierover in het hoofdstuk opvang.

3.6.2.2 Modules binnen Detentie

- Begeleiding gedetineerden
- Begeleiding naastbestaanden gedetineerden
- Begeleiding ouder-kind contact tijdens detentie.
- Begeleiding precair verblijf

3.6.2.3 Financiering

CAW De Kempen zet momenteel 15,1 VTE in binnen de Kempense gevangenissen. Hiervan wordt 1 VTE voorzien voor familiebegeleiding, 0,5 VTE voor de vrijwilligerswerking en 13,1 VTE voor trajectbegeleiding aan gedetineerden. Dit wordt momenteel extra aangevuld met 0,5 tijdelijke projectmiddelen vanuit Vlaanderen voor het uitwerken van een hulp- en dienstverleningsplan voor gedetineerden tijdens en na detentie.

Aanbod	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Aanbod seksuele delinquenten	1	X		Arrondissement/ gevangenis
Uitbreiding aanbod seksuele delinquenten	0,5		X	Arrondissement/ gevangenis
Gedragstrainingen	3	X		Arrondissement/ gevangenis
Familiebegeleiding	1	X		Arrondissement/ gevangenis
Vrijwilligerswerking	0,5	X		Arrondissement/ gevangenis
Trajectbegeleiding	13,1	X		Arrondissement/ gevangenis
Uitbreiding trajectbegeleiding	0,5		X	Arrondissement/ gevangenis
Teamverantwoordelijke	1	X		Arrondissement/ gevangenis
TOTAAL	20,6			

3.6.2.4 Aanbod detentie in cijfers

Aantal cliënten	1.353
▶ Waarvan gedetineerden	1.250
▶ Waarvan naastbestaanden	103
▶ Waarvan gedomicilieerd in de Kempen	450
Meest voorkomende thema's	
▶ Relaties en persoonlijke problemen	2.391
▶ Schulden en basisrechten	2.384
▶ Wonen	529

3.6.3 Slachtofferhulp

In Vlaanderen wordt slachtofferzorg georganiseerd door politie (slachtofferbejegening), justitiehuisen (slachtofferonthaal) en CAW (slachtofferhulp). Elk van deze diensten heeft een specifieke rol op te nemen in de zorg naar slachtoffers die is geformaliseerd in een samenwerkingsakkoord tussen de federale en Vlaamse overheid.

3.6.3.1 Wat biedt CAW De Kempen?

Begeleiding slachtofferschap

Het aanbod van slachtofferhulp van CAW De Kempen is gericht op:

- Slachtoffers van misdrijven (inbraak, overval, bedreiging, aanranding ...)
- Slachtoffers van rampen
- Slachtoffers van terreur
- Slachtoffers en betrokkenen bij verkeersongevallen
- Veroorzakers van verkeersongevallen
- Getuigen van al deze feiten
- Na(ast)bestaanden van slachtoffers (familieleden, vrienden...)

Concreet bieden wij slachtoffers volgend aanbod:

- **Emotionele ondersteuning en begeleiding:** Slachtoffers en hun omgeving, nabestaanden en getuigen kunnen bij slachtofferhulp terecht. Slachtofferhulp gaat samen met slachtoffers op zoek naar een gepaste manier om om te gaan met de gevolgen van hun specifieke slachtofferschap.
- **Juridische ondersteuning:** Slachtofferhulp geeft je info over je rechten als slachtoffer: wat gebeurt er met je klacht? Welke weg legt ze af? Welke stappen moet je zelf zetten? Wanneer en hoe raadpleeg je best een advocaat? Slachtofferhulp helpt je op weg met je juridische of verzekeringstechnische vragen en geeft ook info over verwerking.
- **Administratieve hulp:** Na een misdrijf, verkeersongeval, ramp of terreuraanslag, krijg je te maken met heel wat administratieve en praktische vragen. Slachtofferhulp biedt ondersteuning en hulp en brengt je in contact met de gepaste diensten, zoals slachtofferonthaal, verzekeringen, mutualiteiten, advocaten... Verder helpen we slachtoffers ook met eventuele vragen over het herstellfonds.
- Ondersteuning bij het opmaken en indienen van een verzoekschrift bij het fonds voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden

Als het nodig is, verwijzen de medewerkers van slachtofferhulp je door naar gespecialiseerde hulp en andere werkingen van het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk.

Slachtofferhulp is gratis en vertrouwelijk. Een gesprek kan telefonisch of persoonlijk in onze CAW-huizen te Turnhout, Herentals, Mol en Geel. Iedereen kan bij slachtofferhulp terecht, ook kinderen en jongeren.

Rol slachtofferhulp bij rampen en terreur

In geval van een ramp of terreuraanslag wordt een hele keten van dienstverlening georganiseerd. Ook de dienst slachtofferhulp van CAW De Kempen is hierbij betrokken. Een slachtoffer van een ramp of terreuraanslag kan zichzelf aanmelden bij onze diensten, maar in veel gevallen loopt de instroom van de slachtoffers via een slachtofferlijst die wordt opgesteld door andere diensten zoals bijvoorbeeld het Rode Kruis. Op basis van deze lijst nemen wij proactief contact op met de slachtoffers.

Bij grootschalige rampen kan een centraal loket geactiveerd worden. Slachtoffers die contact opnemen met dit loket worden aan ons doorgegeven zodat onze medewerkers ze kunnen contacteren.

Gedurende heel 2023 zat de coördinatie van nazorg bij rampen en aanslagen bij CAW De Kempen. Bij rampen denken we snel aan heel grote natuurrampen zoals een bosbrand, maar het kan evengoed gaan om een bus vol jongeren die op kamp gaan in het buitenland en op de autostrade een ongeval hebben. Op dat moment is er nood aan een centraal gecoördineerd loket. Zelfs als er geen coördinatie noodzakelijk was, hebben wij wel steeds proactief de lokale verantwoordelijken gecontacteerd met de vraag of we konden ondersteunen. Hierdoor hebben we niet alleen veel ervaring opgedaan, maar hebben we ook de feedback gekregen dat onze aanpak werd geapprecieerd.

3.6.3.2 Modules binnen Slachtofferhulp

- Begeleiding slachtofferschap

3.6.3.3 Financiering

Aanbod	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Slachtofferhulp	5,5	X		Arrondissement
Teamverantwoordelijke	0,3	X		Arrondissement
TOTAAL	5,8			

3.6.4 Intrafamiliaal geweld

In heel wat gezinnen en relaties komen wel eens problemen voor. Maar in 1 op 7 relaties zou er sprake zijn van intrafamiliaal geweld. Intrafamiliaal geweld is geweld gepleegd door een (ex-)partner, een ouder, een familielid of huisgenoot. Dit geweld kan vele vormen aannemen: fysiek, psychisch of economisch geweld alsook verwaarlozing. Intrafamiliaal geweld is vooral een complex fenomeen. Daarom werkt CAW De Kempen hiervoor samen met politie, justitie, Veilig Huis Kempen en tal van andere hulpverleners.

3.6.4.1 Wat biedt CAW De Kempen?

Telefoonpermanentie intrafamiliaal geweld

Op weekdagen wordt er telefoonpermanentie voorzien voor aanmeldingen van intrafamiliaal geweld.

- crisissituaties intrafamiliaal geweld (situaties waarbij er onmiddellijk iets dient te gebeuren rond veiligheid)
- screening vluchtvrouwen
- contacteren nieuwe aanmeldingen intrafamiliaal geweld (aanmeldstrookjes van de politie, verwijzers of cliënten die zich zelf aanmelden)
- Getuigen van al deze feiten
- Na(ast)bestaanden van slachtoffers (familieleden, vrienden...)

Onthaaltraject intrafamiliaal geweld

In het onthaaltraject intrafamiliaal geweld bieden we een drietal gesprekken aan om een zicht te krijgen op het geweld en de onveiligheid in kaart te brengen, psycho-educatie aan te bieden en vanuit de deskundigheid rond conflicthantering te bekijken wat er nodig én mogelijk is om de situatie te ontmijnen. Indien nodig verwijzen we cliënten door naar de gepaste diensten. Inhoud van de drie gesprekken: veiligheidsplanning, spanningsopbouw en indien nodig verwijzing naar gepaste dienst.

Begeleiding partnergeweld ambulante

CAW De Kempen biedt hulp aan zowel slachtoffers als plegers van intrafamiliaal geweld en werkt daarbij vaak met gezinnen of koppels. De focus ligt op het stoppen van het geweld via

Begeleiding partnergeweld

Tijdens de begeleiding partnergeweld komt onderstaande aan bod:

- Tijdens de begeleiding partnergeweld trachten we te komen tot veiligheid binnen de relatie en het stoppen van het geweld;
- We staan stil bij de effecten van het geweld op de kinderen;
- We geven inzicht in het ontstaan van geweld en hoe het geweld zich opbouwt en het herkennen van signalen van spanningsopbouw;
- We installeren de time out-methodiek om te leren omgaan met de opbouw van kwaadheid en agressie of angst, om te voorkomen dat het uitmondt in geweld;
- werken aan communicatiestijlen binnen gezinnen om geweld te doen voorkomen;
- werken aan de achterliggende stressfactoren en indien nodig wordt hiervoor verwezen naar specifieke hulpverlening.

Aanbod voor koppels

Binnen de begeleiding partnergeweld gaan we een begeleiding aan met het koppel.

Aanbod voor plegers

Time Out: Dit aanbod is een combinatie van individuele gesprekken en groepsessies.

Aanbod voor slachtoffers

Slachtoffers van intrafamiliaal geweld kunnen terecht in het team slachtofferhulp

Safe Harbor

Vrouwen of mannen, al dan niet met kinderen die hun intrafamiliale geweld situatie willen ontvluchten, hebben nood aan een veilig (anoniem) tijdelijk onderkomen. We bieden beveiligde opvang aan vrouwen of mannen die geweld ontvluchten. De toeleiding gebeurt door de collega's van het team intrafamiliaal geweld. Is er nood aan een geheim adres, dan brengen we hen onder in vluchthuizen, zie ook 3.1.1.2.

Maar opvang is niet de enige optie. Soms werkt het team intrafamiliaal geweld via ambulante begeleiding aan een veilige terugkeer, bijvoorbeeld door begeleiding in geval van partnergeweld. Is er geen veilige plek binnen het eigen netwerk, dan kan het gezin een aantal dagen terecht in een hotel om tijdens deze periode te bekijken of er ingezet wordt op terugkeer of op verdere opvang in onze studio's of een vluchthuis. We experimenteerden hiermee de voorbije twee jaar met goede resultaten. Momenteel onderzoeken we hoe we deze werking duurzaam kunnen implementeren onder de naam Safe Haven/Safe Harbour.

3.6.4.2 Modules binnen intrafamiliaal geweld

- Begeleiding slachtofferschap
- Begeleiding intrafamiliaal geweld ambulant
- Begeleiding intrafamiliaal geweld Residentieel

3.6.4.3 Financiering

Aanbod	VTE 2024	Decretaal	Andere middelen	Gebied
Intrafamiliaal geweld	3,4	X		Arrondissement
Time out	1,2		X	Arrondissement
Teamverantwoordelijke	0,4	X		
TOTAAL	5			

3.6.4.4 Aanbod dader- en slachtofferschap in cijfers

Aantal cliënten	1.839
▶ Waarvan vrouwen	1.237
▶ Waarvan mannen	602
Meest gebruikte modules	
▶ Begeleiding slachtofferschap	
▶ Begeleiding intrafamiliaal geweld ambulante	
Meest voorkomende thema's	
▶ Begeleiding intrafamiliaal geweld ambulante	754
▶ Begeleiding intrafamiliaal geweld ambulante	463
▶ Begeleiding intrafamiliaal geweld ambulante	200

#4 Contact

Zin om samen met CAW De Kempen te werken aan het versterken van onze regio?
Neem gerust contact, we gaan graag mee op zoek naar wat er kan.

© Bart Van der Moeren

Mieke Mermans - directeur CAW De Kempen
mieke.mermans@cawdekempen.be - 0486/07 22 29

